

Wizyta przewodniczącego Europarlamentu oraz komisarza ONZ ds. praw człowieka

Irlandzki desant w Sejmie

Mary Robinson i Patrick Cox w swych przemówieniach uciekali się do ilustracji literackich

Fot. ELTA

— Mielśmy dzisiaj okazję gościć u siebie dwóch przedstawicieli małego narodu, którzy reprezentują dwie potężne organizacje światowe. Czyż to dla nas nie jest dobrym przykładem? — tym retorycznym pytaniem skierowanym do kolegów Ceslovas Juršėnas, wicemarszałek Sejmu, podsumował wczorajszą wizytę oraz przemówienia dwóch Irlandczyków — Patricka Cox, przewodniczącego Parlamentu Europejskiego oraz Mary Robinson, komisarza ONZ ds. praw człowieka.

Obaj wysokiej rangi urzędnicy mieli nastrój romantyczno-literacki. Zarówno Cox, jak i Robinson w swoich przemówieniach z trybu-

ny Sejmu uciekali się do ilustracji literackich. Przewodniczący Europarlamentu wykażal się znajomością dzieła „Las bogów” Balysa Sruogi, natomiast pani komisarza na koniec swego przemówienia, jako motto, zacytowała jeden z wierszy, jak powiedziała, „Litwina Czesław Miłosz”, którego ostatnie słowa „rób, co możesz” skierowała do siedzących na sali parlamentarzystów.

— Róbcie, co możecie, żeby prawa człowieka były zawsze przestrzegane — powiedziała komisarz Narodów Zjednoczonych.

Oceniając natomiast przestrzeganie praw człowieka na Litwie Ma-

ry Robinson była bardzo lakoniczna i niekonkretna.

— Wiem, że są problemy, które ludzie próbują rozstrzygnąć i bardzo się cieszę, że to robią i to im się udaje. Przyjechałam na Litwę, żeby poznać tych ludzi oraz system ochrony praw człowieka — powiedziała Mary Robinson. Zaapelowała też do litewskich parlamentarzystów, żeby przyjmując ustawy pamiętali, iż prawo powinno służyć ludziom. Mary Robinson powiedziała, że sytuacja na Litwie w dziedzinie ochrony praw człowieka jest zadowalająca, a litewskie dążenia do ulepszenia tej sytuacji są bardzo wyraźne.

— Przede wszystkim prewencja. Jeśli prawa człowieka są przestrzegane, jeśli człowiek ma zapewnione prawo do nauki, mieszkania, opieki lekarskiej i pracy, to obok nie ma miejsca dla nietolerancji, terroryzmu i napięć socjalnych — powiedziała Mary Robinson. Przemawiający przed nią przewodniczący Europarlamentu Patrick Cox próbował natomiast rozwiązać litewskie obawy przed Unią Europejską. Robił to chwalać litewską tożsamość narodową i jej pielęgnowanie nawet w „czasach czarnego barbarzyństwa”, jakim był według przewodniczącego okres w latach 1941–1951. (Dokończenie na str. 2)

Sprawa zniesienia kary śmierci i walki z terroryzmem — Bez względu na okoliczności

Głównymi kwestiami rozpoczętej wczoraj w Wilnie dwudniowej 110 sesji Komitetu Ministrów Rady Europy jest walka z międzynarodowym terroryzmem oraz zniesienie kary śmierci.

Po nieformalnym wczorajszym posiedzeniu Komitetu Ministrów członkowie 44 krajów RE, ich zastępcy i sekretarze stanu dziś rano podpiszą 13 protokół Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, ustalający jeszcze surowsze ramy stosowania kary śmierci, a następnie omówią kwestie międzynarodowej współpracy z terroryzmem.

13 protokół Konwencji wzywa do zniesienia kary śmierci w dowolnych okolicznościach, nawet w okresie wojny i zamieszek.

Obecnie 42 kraje RE podpisały, a 39 ratyfikowały 6 protokół Konwencji, zakazujący karę śmierci, niemniej przewiduje on możliwość stosowania jej w okresie wojny, bądź nieuchronnej jej groźby. To zastrzeżenie do przyjęcia 13 protokołu zostałoby odwołane.

Kara śmierci w kraju członkowskim RE po raz ostatni została wy-

konana w roku 1997 na Ukrainie.

Kraje RE zniosły karę śmierci poprzez przyjęcie odpowiednich nowelizacji ustaw bądź wprowadzenie moratorium na ich stosowanie.

Na Białorusi, która nie jest członkiem RE, kara śmierci nie jest zniesiona i po raz ostatni została zastosowana w roku 2000.

Na sesji Komitetu Ministrów RE w Centrum Sztuki Współczesnej dokona się również przeglądu międzynarodowych akcji antyterrorystycznych, współpracy regionalnej oraz jej wpływu na stabilność i reformy demokratyczne w Europie.

Na zakończenie sesji przewodniczący komitetu Ministrów RE, minister spraw zagranicznych Litwy Antanas Valionis półroczne przewodnictwo przekaże przedstawicielce Luksemburga Lydie Polfer.

W sesji Komitetu Ministrów dziś weźmie też udział główna komisarz praw człowieka ONZ Mary Robinson, jak też sekretarz generalny Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) Jan Kubis.

(BNS)

W Wilnie rośnie sprzeciw wobec mera „Naturalna reakcja”

Przygotowuje się interpelację dla mera Wilna liberała Artūrasa Zuokasa. Jej tekst już został wręczony prawie wszystkim frakcjom Wileńskiej Rady Miejskiej.

Autorzy, którzy nie podpisali interpelacji, oskarżają mera o ignorowanie prawa oraz zaspokajanie interesów nielicznej grupy ludzi.

Tymczasem sympatycy mera uważają, że główną przyczyną nieufności wobec niego jest rozpoczy-

nająca się prywatyzacja przedsiębiorstw, świadczących miastu usługi komunalne oraz rosnące obawy niektórych polityków przed utratą swych sponsorów finansowych.

Fotel mera, należącego do Litewskiego Związku Liberalistów, najaktywniej podważają były liberał i wicemer Juozas Imbrasas, socjalliberałowie Egidijus Klumbys i Eduardas Šablinskas.

(Dokończenie na str. 2)

Robertas Javtokas ucierpiał w wypadku „Gwiazda” na łóżku szpitalnym

W środę po południu środkowy napastnik wileńskiego klubu koszykówki „Lietuvos rytas” Robertas Javtokas w rejonie wileńskim uległ wypadkowi drogowemu, gdy jechał motocyklem.

Jak informuje policja drogowa, do wypadku doszło na drodze Wilno-Troki koło zakrętu na Landwarów. 22-letni koszykarz, mający 210 cm wzrostu, został odwieziony do Wileńskiego Uniwersyteckiego Szpitala Pogotowia Ratunkowego. W śro-

dę wieczorem Javtokasowi przeprowadzono złożoną operację nogi.

W ubiegłym tygodniu koszykarz razem z zespołem „Lietuvos rytas” został mistrzem Północnoeuropejskiej ligi koszykówki (NEBL). W ćwierćfinale zawodu, jaki odbył się w Wilnie, wilmianie pokonali mistrzów Rosji koszykarzy „Ural-Great” z Permu — 79:74. Javtokas w tym meczu zdobył 10 punktów, wywalczył 8 piłek i zablokował dwa rzuty przeciwników. (BNS)

W NUMERZE

Aktualności — 3

Dzieło polskiej myśli politycznej

Konstytucja 3 Maja znosiła całkowicie odrębność państwową Wielkiego Księstwa Litewskiego. Litwa miała zostać jedną z prowincji Rzeczypospolitej.

Praworządność — 5

Święto — przez cały miesiąc

4 maja na Litwie obchodzony jest dzień św. Floriana, męczennika za wiarę, świętego, który chroni przed ogniem. Pracownicy straży ogniowej obrali go sobie za patrona i co roku obchodzą ten dzień jako swoje święto zawodowe.

Na luzie — 6

Polak gorszy od Polaka

Niewątpliwie, najczęstszymi pytaniami, jakie słyszymy od kolegów ze studiów są: „Dlaczego studiujecie w Polsce?”, „Jak dostaliście się na studia?”, „Jak wam się tu powodzi?” i „Co robisz po studiach?”.

Być kobietą — 7

Jesteśmy bardzo podobne

Od ponad trzech lat na Litwie mieszka Marielle Vitureau, 25-letnia tłumaczka z południa Francji. Pięknie mówi po litewsku i uważa, że jej rówieśnicy na Litwie nie różnią się od niej samej czy jej znajomych we Francji.

Sentencja

Niektórym autorom zdaje się, że gdy w swych utworach otworzyli czytelnikowi sypialnię, klozet i łazienkę bohaterów — otworzyli w literaturze nową epokę.

A. ŚWIĘTOCHOWSKI

9 771392 040004

Kalejdoskop aktualności

Wizyta w Pradze

Przebywający w Pradze z roboczą wizytą prezydent Litwy Valdas Adamkus wczoraj rano spotkał się z premierem Czech Milošem Zemanem. W toku rozmowy omówiono procesy integracji euroatlantyckiej, sytuację międzynarodową, współpracę dwustronną i regionalną oraz nowe aspekty stosunków NATO i Rosji.

Zeman potwierdził poparcie Czech dla integracji Litwy ze strukturami euroatlantyckimi. Premier Czech wyraził przekonanie, że Litwa zostanie zaproszona do podjęcia zobowiązań członkowskich NATO.

Nie ulec naciskom

Były minister spraw zagranicznych i jeden z liderów partii politycznej „Chrześcijańscy demokraci Litwy” Algirdas Saudargas proponuje nie ulegać presji Komisji Europejskiej i zobowiązać się do zamknięcia drugiego bloku Ignalińskiej Elektrowni Atomowej do roku 2009.

„Litwa nie powinna teraz zastanawiać się nad dokładną datą, gdyż ani warunki finansowania, ani technologiczne nie są znane” – powiedział Saudargas na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie. „Jeśli staniemy na pozycji kapitulacyjnej, nie mamy nic do roboty w UE” – zaznaczył.

Za norweskie pieniądze

Rząd Norwegii w tym roku udzieli Litwie 50 tys. USD pomocy finansowej na informowanie społeczeństwa o procesie przygotowań kraju do członkostwa w Unii Europejskiej.

Wczoraj memorandum o pomocy Norwegii podpisali minister finansów Litwy Dalia Grybauskaitė i ambasador Norwegii w Wilnie Kare Hauge. „Inicjatywę Norwegii bezpośredniego wspierania przygotowań Litwy do członkostwa w UE oceniamy bardzo pozytywnie. Szczególnie przyjemne jest to, że nasze potrzeby doskonale rozumie i wspiera kraj, który nie jest członkiem UE” – po podpisaniu powiedziała minister Grybauskaitė, koordynatorka pomocy narodowej dla Litwy.

Jeden dzień dla siebie

Litewski Związek Liberalistów zaprasza w sobotę na tradycyjny dzień uwolnienia się od podatków. Według danych Litewskiego Instytutu Wolnego Rynku, w tym roku dniem uwolnienia się od podatków jest 4 maja.

„Jest to dzień, w którym kończymy pracę dla władzy i zaczynamy pracować dla siebie” – na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie powiedział wiceprzewodniczący Sejmu liberala Gintaras Steponavičius. Z tej okazji liberalowie zamierzają zorganizować w Wilnie pochód od gmachu rządu do Sejmu.

O nowotworze — naukowo

Wczoraj po południu w Wilnie rozpoczął się trzeci kongres onkologów krajów bałtyckich. Jest to największy w krajach bałtyckich kongres specjalistów chorób nowotworowych, który po raz pierwszy zorganizowany został na Litwie.

W ciągu trzech dni kongresu zostaną omówione naukowe i praktyczne wyniki walki z rakiem, będzie mowa o najnowszych metodach chirurgii onkologicznej, chemioterapii i napromieniania oraz zostaną przedstawione najnowsze dane dotyczące zachorowalności na raka w krajach bałtyckich.

Rozszerza się przyjaźń

W parlamencie greckim została utworzona parlamentarna grupa przyjaźni grecko-litewskiej. Jak informuje służba prasowa Sejmu, grupa ta liczy 10 członków. W Sejmie litewskim istnieje też grupa łączności międzyparlamentarnej z Grecją i Cyprem.

Zdrowotne stosunki prawne

Rząd wczoraj zaaprobował projekt ustawy o nadzorze zdrowotnym społeczeństwa i zgłosi go do rozpatrzenia Sejmowi.

Projekt ustawy określa nadzór nad zdrowiem społecznym, regulowanie struktury systemu nadzoru przez państwo, określa zasady umacniania zdrowia społecznego, zapobiegania chorobom i urazom, bezpieczeństwa i kontroli zdrowia społecznego, reguluje stosunki prawne osób prawnych i fizycznych w dziedzinie nadzoru zdrowia.

Mniej taryf podatkowych

Rząd w czwartek zaaprobował nowy projekt ustawy o podatku dochodowym od ludności oraz nowelizację towarzyszących jej ustaw o podatku od zysku oraz o administrowaniu podatków, które przewidują pozostawienie tylko dwóch taryf podatkowych z ośmiu stosowanych obecnie.

Projekt, przygotowany przez Ministerstwo Finansów, który po zaaprobowaniu go przez Sejm, weszłby w życie od 1 stycznia przyszłego roku, proponuje w zależności od dochodów mieszkańców wprowadzenie taryf 33 i 15 proc. Taryfę 15-procentową proponuje się stosować dla marynarzy za pracę podczas rejsu statku, na honoraria, na dochody z działalności twórczej, otrzymane na podstawie umowy autorskiej. Taką samą taryfę zamierza się też stosować dla uczestników funduszy emerytalnych (obecnie obowiązuje taryfa 33 proc.), na wypłaty w ramach umowy ubezpieczeniowej i wobec innych dochodów, wyszczególnionych w projekcie ustawy.

33-procentową taryfą dochodową zamierza się opodatkować wszystkie pozostałe dochody, jak na przykład, związane ze stosunkami pracy, a także dochody z działalności indywidualnej.

(BNS)

Prezentacja książki "Resocjalizacja w Polsce i na Litwie"

Efekt dwustronnej współpracy

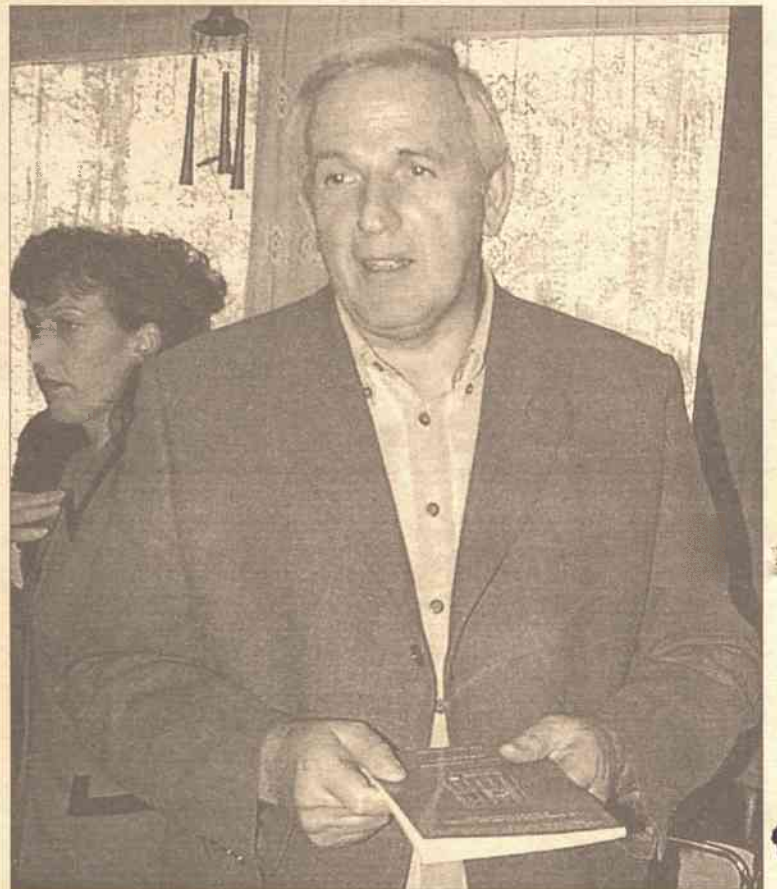
"Korzystając z języka biblijnego – "słowo ciałem się stało" – w ten sposób wczoraj w Wileńskiej Szkole Młodzieży przy ulicy Viršuliškių 103 książkę "Resocjalizacja w Polsce i na Litwie" przedstawił prof. dr hab. Józef Podgórecki.

W marcu br. na Uniwersytecie Opolskim odbyła się międzynarodowa konferencja pt. "Resocjalizacja nieletnich na Litwie i w Polsce", w której udział wzięli specjaliści Ministerstwa Oświaty i Nauki Litwy, dyrektor Departamentu Polityki Społecznej Rolandas Zuoza, pedagogzy odpowiedzialni za reformę systemu praw nieletnich, Giedrė Kvieskienė, kierowniczka katedry pedagogiki społecznej na Wileńskim Uniwersytecie Pedagogicznym i inni. W konferencji udział wzięli również jej inicjator, Jan Dziłbo, doradca mera regionu wileńskiego, który będąc wiceministrem oświaty i nauki nawiązał prężną współpracę z profesorem uczelni opolskiej Józefem Podgóreckim, kierownikiem katedry komunikacji społecznej.

Podczas forum uczestnicy zapoznali obecnych z systemami resocjalizacji nieletnich w ich krajach, zwiedzili różnego typu instytucje resocjalizacji w województwie opolskim.

Nad sprawą resocjalizacji młodzieży w Polsce czuwa kilka resortów. Na Litwie, jak na razie tą odpowiedzialnością jest obciążone Ministerstwo Oświaty i Nauki. Doświadczenie, zacerpnięte przez specjalistów litewskich w Polsce, może więc być bardzo pomocne i przydatne w pracy – takie stanowisko wyraził podczas prezentacji książki Rolandas Zuoza.

"Najważniejsze, by troska o dziecko była sprawą nadrzędną, wyrazem dobrej woli, życzliwości i altruizmu" – mówił wydawca książki, w której zostały zgromadzone wszystkie mate-

"Litwini i Polacy, jako bliscy sąsiedzi, powinni się od siebie uczyć i przejmować to, co najlepsze" – uważa prof. dr hab. Józef Podgórecki
Fot. Marian Paluszkiwicz

riały teoretyczne konferencji w Opolu. By materiały teoretyczne były wszystkim dostępne i zrozumiałe, zbiór został wydany w języku angielskim. Kilka tekstów tej edycji wydrukowano po rosyjsku, ponieważ, jak powiedział profesor Podgórecki, język ten nadal pozostaje językiem konferencyjnym.

– Litwini i Polacy, jako bliscy sąsiedzi, powinni się od siebie uczyć i przejmować to, co najlepsze, łącząc kompetencje i wartości moralne. Symposium polsko-litewskie opowiada się więc za uznaniem ogólnoludzkich wartości i praw reso-

cializacji dziecka oraz odpowiedzialnością pedagogów odnośnie wychowania, troski, tolerancji i zrozumienia – twierdził podczas prezentacji prof. dr hab. Józef Podgórecki.

Zarówno goście z Polski, którzy przywieźli wspaniały dar w postaci świeżutkiego wydania, jak też ich koledzy z instytucji litewskich zgodzili się, że wszystkie decyzje "na gorze", czyli władzy, powinny być wydawane z myślą o przyszłości dzieci, zwłaszcza tych, które bardziej niż inne wymagają troski i opieki.

Irena Mikulewicz

Wizyta przewodniczącego Parlamentu ONZ ds. praw człowieka

Irlandzki desant w Sejmie

(Dokończenie ze str. 1)

Pochwalił władze w Wilnie, że pomyślnie prowadzą negocjacje z Unią Europejską oraz zaliczył Litwinów do faworytów tych negocjacji.

W sposób delikatny, ale stanowczo próbował natomiast wyjaśnić litewskim kolegom, że sprawa zamknięcia Ignalińskiej Elektrowni Atomowej jest już przesądzona.

– Jestem przekonany, że za-

mknięcie elektrowni w Ignalinie jednak nastąpi – powiedział niedwuznacznie Cox. Dodał też, że Europa nie ucieka przed współodpowiedzialnością, przede wszystkim finansową, za zamknięcie elektrowni.

– Będziecie mogli korzystać z zasobów finansowych europejskich funduszy restrukturyzacyjnych oraz skierowanych na rozwój regionów – powiedział Cox.

W Wilnie rośnie sprzeciw wobec mera

„Naturalna reakcja”

(Dokończenie ze str. 1)

Aczkolwiek nie przyznają się, że są autorami interpelacji.

Zuokas powiedział, że jest dokładnie poinformowany o sytuacji. „Jest to naturalna reakcja tych członków Rady, którym nadeptałem na ogon. U progu wyborów próbują oni podważyć stabilność

Rady. Jest to już druga próba podczas mojej kadencji, ale koalicja rządząca jest silna i zgodna” – stwierdził Zuokas.

Członek Wileńskiej Rady Miejskiej liberala Vilmantas Drema powiedział, że przedstawiciele Partii Liberalnych Demokratów proponowali mu podpisanie tekstu interpe-

lacji, Drema twierdzi, że odmówił, lecz również nie zechciał wymienić autorów interpelacji. W skład koalicji rządzącej w Wileńskiej Radzie Miejskiej wchodzi liberalowie, konserwatyści oraz Akcja Wyborcza Polaków na Litwie. Frakcja socjaldemokratyczna licząca w Radzie 9 członków, jest opozycyjna. (BNS)

Stanisław Tarasiewicz

Nowy hotel w pobliżu Sejmu

Pięć nowoczesnych komfortowo urządzonych apartamentów
Sala konferencyjna
Parking strzeżony
Łączność: telefon, faks, internet
Śniadanie
Visa, EC/MC, Globus

Tel./faks 370 2 75 24 95
E-mail: arsviva@post.omnitel.net

Liubarto 17, Vilnius 2004, Lietuva

HOTEL ARS VIVA

URL: <http://www.omnitel.net/arsviva>

LR Litewskie Radio

zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30
do słuchania na falach

FM-105,1 Mhz

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!

90 lat szkole

Do Tarakańc — po piękno i spokój

Znajduje się w niezwykle urokliwym miejscu naszej Ziemi Wileńskiej. Szczególnie to widać teraz, gdy kwitną sady, a przylegające do szkoły łąki cieszą oko różnorodnym kobiercem. Dyrektor Tarakańskiej Szkoły Podstawowej Tadeusz Grygorowicz powiedział „Kurierowi”, że choć szkoła jest niewielka, to jednak bardzo przytulna i rodzima.

Pierwsza wzmianka o istnieniu szkoły w Tarakańcach zachowała się w archiwalnych dokumentach z roku 1912. Od tego też roku liczy się jej zyciorys. Zachowały się wspomnienia byłych studentów Uniwersytetu Warszawskiego, którzy w latach międzywojennych organizowali tu swój obóz wypoczynkowy w ramach akcji „letnie obozy na kresach”. Ta ma-

ła szkoła znana jest z tego, że wdziewając entuzjazmowi nauczycieli i mieszkańców tej miejscowości, a także współpracy z Muzeum Etnograficznym w Niemenczynie, w niej również utworzono szkolne muzeum etnograficzne.

Dziś szkoła obchodzi swój jubileusz 90-lecia. Przybędą dawni wychowankowie szkoły, goście z Polski, wśród nich Leszek Wojtowicz z Krakowa, który już poprzednio bywał w szkole w ramach tradycji „mikołajkowej”, przymierzając się do dalszej współpracy.

Wobec tej małej szkoły polskiej zapewne wielu ma dług wdzięczności za wieloletnie niesienie kagańca oświaty i wychowanie w duchu polskości.

Krystyna Adamowicz

„Ceremonialas” — dostępny o każdej porze dnia i nocy —

Życzliwa pomoc w nieszczęściu

Staramy się, by ten smutny „przybytek” był jak najbardziej schludny i wygodny dla ludzi — mówi Waleriusz Beperszcz. Fot. Marian Paluszkiwicz

W życiu człowieka jest wiele szarych dni, chwil radości, smutku, a nawet tragedii. W każdym z tych momentów człowiek potrzebuje inego człowieka, jego pomocy, usługi tych lub innych instytucji.

Jedną z takich instytucji jest biuro pogrzebowe. Śmierć nie wybiera ani dnia, ani godziny i najczęściej przychodzi nieoczekiwanie. Dlatego fachowa i życzliwa pomoc tego rodzaju instytucji jest ludziom bardzo potrzebna i ważna. Właśnie przed dwoma laty w Nowej Wilejce powstało przedsiębiorstwo Indywidualne „Ceremonialas”, którego założycielem i właścicielem jest Waleriusz Beperszcz.

— Wbrew pozorom, nie jest to taka prosta usługa — opowiada właściciel. — Osobiście przeszedłem szkolenie w tej dziedzinie w Warszawie, a zawdzięczam to głównie prezesowi Polskiego Związku Pogrzebowego Tadeuszowi Czartoryskiemu.

Cichy, skromnie, ale ze smakiem, jak na taką okazję, urządzony zakątek. Dawniej był tu jeden z magazynów zakładu „40 lat Października”. Było dużo gruzów, kamieni i różnego śmiecia. Sporo trzeba się było nagimnastykować, by wszystko to uprzętnąć, zasiać zieloną trawę. Gospodarz pomyślał także o ustawieniu ławeczek i stolika pod sosenkami, by ludzie mogli wyjść

na świeże powietrze i chwilę odpocząć. Wiele energii i pieniędzy włożono również w wyposażenie wnętrza i wystrój sal.

W tej chwili przedsiębiorstwo świadczy wszystkie od „a” do „z” usługi związane z pogrzebem. Dokonuje się tu balsamowania zwłok, jest chłodnia oraz sklep, oferujący ubrania, trumny, wianki, kwiaty, szarfy z napisami w każdym języku, świece, znicze, krzyże, itp.

— Firma posiada dwie sale do wynajęcia, pokój dla rodziny, samochód pogrzebowy, słowem, wszystko — mówi Waleriusz Beperszcz. — A zwracać się do nas można o każdej porze dnia i nocy.

Warto nadmienić, że dość przystępne są tu także ceny. Cena np. trumien waha się od 260 do 1200 litów. Czasem, jak ktoś jest biedny, gospodarz robi zniżki. Może dlatego zwracają się do „Ceremonialas” nie tylko mieszkańcy Nowej Wilejki, ale i przyległych wsi.

Właściciel ma jeszcze wiele planów, dotyczących udoskonalenia jakości usług. Planuje, między innymi, zbudować oszkloną mansardę, by nie tylko latem, ale i zimą mogli tam ludzie wyjść, by trochę się orzeźwić, zapalić papierosa. To najbliższe plany. Resztę podpowie samo życie, bo przecież to ono zwykle wnosi największe korekty.

Julitta Tryk

211. rocznica Konstytucji 3 Maja

Dzieło polskiej myśli politycznej

Tekst Konstytucji otwierały znamienne słowa: „Uznając, iż los nas wszystkich od ugruntowania i wydoskonalenia Konstytucji Narodowej jedynie zawisł, długim doświadczeniem poznawszy Rządu naszego wady (...), wolni od hańbiącej obcej przemocy nakazów, ceniąc drożej nad życie (...) niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną Narodu, którego los w nasze ręce jest powierzonym (...), niniejszą Konstytucję uchwalamy”.

Konstytucja znosiła wolną elekcję — tron miał przypaść księciu saskiemu i jego potomkom. Władzę ustawodawczą miał sprawować sejm głoszący większością i wybierany na dwuletnie kadencje. Co 25 lat zamierzano zwoływać sejm konstytucyjny mogący zmienić ustroj. Władzą wykonawczą stawała się Straż Praw, wspólna dla Polski i Litwy, której podporządkowano wszystkie urzędy, wspólne wojsko i skarby. Odpowiedzialność za naruszenie praw przeniesiono z króla na ministrów usuwalnych przez sejm. Państwo przyrzekało opiekę chłopom, także potwierdzało opiekę Żydom.

Mimo pewnego wpływu ustroju

angielskiego i amerykańskiego, filozofii oświecenia i francuskiej Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela (1789 r.), Konstytucja 3 Maja stanowiła dzieło polskiej myśli politycznej i odpowiadała potrzebom chwili. Odrzuciła z dawnych zasad ustrojowych to, co wobec zagrożenia z zewnątrz stało się wyraźnie szkodliwe, jak wolna elekcja i liberum veto, a obywatelskie prawa polityczne rozszerzała na mieszczań. Stworzyła podstawy nowoczesnej monarchii konstytucyjnej z parlamentem i rządem. Była dowodem, że Rzeczpospolita ma w sobie dosyć sił do przezwyciężenia kryzysu.

Konstytucja 3 Maja znosiła całkowicie odrębność państwową Wielkiego Księstwa Litewskiego. Litwa miała zostać jedną z prowincji Rzeczypospolitej. Uchwalone wkrótce po konstytucji „Zaręczenie wzajemne Obojga Narodów” postanawiało, że „jako jedna powszechną i nieoddziałalną ustawę rządową, całemu państwu naszemu, Koronie Polskiej i Wielkiemu Księstwu Litewskiemu służącą, mamy, tak tymże jednym rządem i wojsko nasze wspólne, i skarby w jeden nieroz-

łączny skarb narodowy połączone rządzone mieć chcemy”.

Jednak „Zaręczenie” postanawiało zachować odrębność litewskich urzędów centralnych, prawa i sądownictwa. Toteż niesłuszny jest rozpowszechniany pogląd, jakoby Konstytucja 3 Maja zniszczyła niezawisłości państwowej Wielkiego Księstwa Litewskiego. Utrzymało ono bowiem swoją „udzielność”, a wspólna Rzeczpospolita, choć już oficjalnie Polską zwana, nadal pozostawała państwem federacyjnym.

Ogół szlachty litewskiej z entuzjazmem przyjął Konstytucję 3 Maja. Były salwy armatnie i wiwaty, były wstęgi z napisem „Albo szyja, albo konstytucja”. Na 34 zwołane w 1792 r. sejmiki powiatowe zaledwie dwa opowiedziały się przeciwko Konstytucji.

Święto Narodowe Polski — 211 rocznica Konstytucji 3 Maja — będzie obchodzone również w naszej stolicy. Dzisiaj o godz. 12. na cmentarzu Rossa przedstawiciele Ambasady RP w Wilnie uroczą się złożyć wieńce, o godz. 15. — Msza św. za Ojczyznę w kościele Ducha Świętego.

P. K.

Polacy z Laudy uczcili Święto 3 Maja

Niezmiernie dumni

1 maja w Kiejdanach z nowym programem wystąpił zespół „Issa”, którego kierownikiem muzycznym od kwietnia br. jest Albinas Galinitis. Koncert poświęcony był Konstytucji 3 Maja. Obejrżeli go też uczestnicy spotkania z cyklu „Znani, ale nieznajomi”.

Zespół z Kiejdan ma w swym dorobku występy na XXIV Jarmarku Folkloru w Węgorzewie, trzykrotnie uczestniczył w festiwalach „Pieśń znad Wilii” w Wilnie, ciepło był podejmowany na IX festynie

Kultury Polskiej „Dźwięcz, polska pieśń” w Połukniu. Niejednokrotnie „Issa” prezentowała swój kunszt w Kiejdanach, Datnowie, Akademii i Azolocie. Niedawno zespołacy otrzymali zaproszenie od Jana Mincewicza na Festyn „Kwiaty Polskie” do Niemenczyna, z którego są niezmiernie dumni. Do występów w Niemenczynie „Issa” szykuje się bardzo odpowiedzialnie.

Przed koncertem odbyło się spotkanie z cyklu „Znani, ale nieznajomi” według projektu Muzeum

Krajoznawczego, w którym udział wzięli: dyrektor DKP w Wilnie Artur Ludkowski, goście z Wrocławia, członkowie Stowarzyszenia Polaków Kiejdan — Oddziału ZPL „Lauda” oraz miejscowi Litwini. Swoje wiersze czytała Irena Duchowska, prezes Oddziału ZPL „Lauda”.

Później odbyło się zebranie sprawozdawcze członków SPK — Oddziału ZPL „Lauda”. Wytypowano delegatów na Zjazd ZPL, który odbędzie się w końcu tego miesiąca w Wilnie.

Inf. wł.

„Mażeikią nafta” poniosła 81 mln litów strat

Bez nadziei na poprawę

Poniesiona w pierwszym kwartale nieaudytowana strata 81 mln Lt zmusza „Mażeikią nafta” do zrezygnowania z wcześniejszych planów zakończenia tego roku z zyskiem.

„Nie liczymy na to. Chcemy natomiast maksymalnie się zbliżyć do planowanych wyników” — powiedział dyrektor generalny spółki Jim Scheel.

Oczekuje on lepszych wyników drugiego kwartału br., gdyż marże przetwórstwa ropy ostatnio nieco wzrastają (w kwietniu wzrosły o blisko 10 USD za tonę) i już działa terminal w Bitingę.

Dyrektor „Mażeikią nafta” wska-

zał na trzy zasadnicze przyczyny strat, powstałych w pierwszym kwartale. Przede wszystkim to, że o 22 USD za tonę w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zmniejszyły się marże przetwórstwa ropy. Gdyby marże pozostały na

ubiegłorocznym poziomie, otrzymano by 128 mln Lt dodatkowego dochodu. Ponieważ marże przetwórcze były o 14 USD za tonę niższe od planowanych, nie wpłynęło przeszło 88 mln dochodu planowanego na pierwszy kwartał br. (ELTA)

W Domu Kultury Polskiej

3 maja, w piątek,
o godz. 18.00

koncert wspaniałego
zespołu pieśni i tańca
o długoletnich tradycjach
z Białegostoku
„Kurpie Zielone”.

Po koncercie —
zabawa taneczna
z zespołem estradowym
„RELAX”.

Zapraszamy Rodaków na zabawę z okazji świąt majowych!!!

Organizatorzy

DRAUDIMAS

UAB LŽŪB DRAUDIMAS

pozdrawia z okazji zbliżającego się Dnia Matki i z okazji święta i ma cenne oferty dla Was i Waszej rodziny!

Ubezpieczcie siebie i swoją rodzinę przed Dniem Matki (5 maja) od NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU (uraz, złamanie, zatrucie i in.) po atrakcyjnej cenie. Pośpieszcie się, bo do następnego roku podobna okazja może się nie nadarzyć.

Wpłaty ubezpieczeniowe (roczne) członków rodziny:

Suma ubezpieczenia	mama	tata	1 dziecko	2 dzieci	3 i więcej dzieci
20 000 Lt	45 Lt*(65 Lt)	80 Lt	70 Lt	55 Lt	40 Lt
10 000 Lt	35 Lt*(55 Lt)	60 Lt	40 Lt	30 Lt	20 Lt
5 000 Lt	25 Lt*(30 Lt)	30 Lt	20 Lt	15 Lt	10 Lt

* - ta wpłata jest stosowana przy ubezpieczeniu przed Dniem Matki.

W ramach akcji najlepsze warunki ubezpieczenia majątku: mieszkanie za 100 Lt; dom, lotnisko za 200 Lt; wyposażenie mieszkania do 10 000 Lt za 100 Lt.

Zwracać się:

Adres: A. Vienuolio 12, 2001 Vilnius
Telefony: 61 05 08, 61 05 07

(Zam. 242)

Tradycyjny konkurs "Kuriera Wileńskiego"

„Moje dziecko w obiektywie”

Minął roczek w Niedzielę Palmową.
Katarzyna Rynkiewicz (Soleczniki)Niech żyje ta bajka — dzieciństwo!
Alfred i Edyta Kuzborscy (Biała Waka, rejon solecznicki)Nasz wspólny „czysty czwartek”.
Liana Walentynowicz (Wilno)Pierwsze kroki niełatwe.
Andżelika i Sylwester Gajdamowiczowie (Wilno)Po wyścigach „samochodowych”.
Dorota Oleszkiewicz (Landwarów, rejon trocki)Moja kiciu — tylko chwilę i będziemy w obiektywie!
Kamila Bowszewicz (Wilno)

Repertuar majowy

Teatr Staromiejski (Senamiesčio teatras, ul. Naugarduko 20)

- 4 maja o godz. 18.00 — K. I. Galczyński „Teatr Zielonej Gęsi”. Reżyser i scenograf Algis Mikutis.
16 maja o godz. 18.00 — E. Ionesco „Śpiewaczka z gołą głową”. Reż. Valdas Pranulis.
18 maja o godz. 18.00 — K. I. Galczyński „Teatr Zielonej Gęsi”. Reżyser i scenograf Algis Mikutis.
23 maja o godz. 18.00 — E. Ionesco „Śpiewaczka z gołą głową”. Reż. Valdas Pranulis.

W Domu Kultury Polskiej w Wilnie (Naugarduko 76)

- 9 maja o godz. 18.00 — K. I. Galczyński „Teatr Zielonej Gęsi”. Reżyser i scenograf Algis Mikutis.

Kowieński Teatr Lalek

- 26 maja o godz. 16.00 — K. I. Galczyński „Teatr Zielonej Gęsi”. Reżyser i scenograf Algis Mikutis.

Akcje uliczne

- 3 maja o godz. 16.00 — akcja uliczna „Pociecha” na ul. Zamkowej w Wilnie.
10 maja o godz. 16.00 — akcja uliczna „Wiosenna gondola” na ul. Zamkowej w Wilnie.
17 maja o godz. 16.00 — akcja uliczna „Kobieta i żywa istota” na ul. Zamkowej w Wilnie.
24 maja o godz. 16.00 — akcja uliczna „Znaki czasu” na ul. Zamkowej w Wilnie.
31 maja o godz. 16.00 — akcja uliczna „Ostatnia liryka wiosennej miłości” na ul. Zamkowej w Wilnie.

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Dzisiaj zajmij się sprawami dotyczącymi Twojej osobistej sfery życia. Porozmawiaj z partnerem na temat waszego związku i wspólnej przyszłości. Może nie warto przedłużać już narzeczeństwa, a raczej zdecydować się na zalegalizowanie związku?

BYK. Dzisiejszy dzień prawdopodobnie spędzisz na dyskusjach z przyjaciółmi i planowaniu wspólnych przedsięwzięć. Wykażesz się przy okazji ciekawymi pomysłami i umiejętnościami organizacyjnymi.

BLIŹNIĘTA. Dzisiaj w każdej dziedzinie życia możesz liczyć na wsparcie i pomoc bliskich. Nie bój się nowych zmian ani zmian w sferze zawodowej. Jeśli tylko będziesz konsekwentny w działaniu to na pewno sobie poradzisz.

RAK. Dzisiaj będziesz mógł wykorzystać swoje talenty i zdobyte umiejętności. Staną się one motorem Twoich działań i pozwolą Ci osiągnąć zamierzony cel. Dzięki Twojej inwencji twórczej zostaniesz wreszcie odpowiednio doceniony.

LEW. Dzisiaj nie będziesz miał żadnych powodów do narzekania. Zarówno rodzina jak i przyjaciele będą chętnie przebywać w Twoim towarzystwie. Nie unikaj ich więc, ale zorganizuj wolny czas tak, aby wszyscy dobrze się bawili.

PANNA. Dzisiejszy dzień zdominują sprawy uczuciowe i osobiste. Ludzie będą do Ciebie przyjaźnie nastawieni, a w razie potrzeby chętni do pomocy. Wszystko to jednak zepsuć może Twoja niecierpliwość i skrupulatność. Pozwól innym żyć po swojemu.

WAGA. Staraj się jak najlepiej wykorzystać wolny czas. Potraktuj ten weekend jak mini urlop, dzięki któremu możesz doładować swoje życiowe baterie. Korzystaj ze spacerów na świeżym powietrzu i czerp siłę z przyrody.

SKORPION. Dzisiaj nie powinieneś mieć większych powodów do narzekania. Słońce i Merkury są dla Ciebie teraz wyjątkowo łaskawe. Wykorzystaj każdą sytuację, która może zapewnić Ci popularność i sukces.

STRZELEC. Dopisze Ci dziś dobre samopoczucie i świetna kondycja. Powinieneś poświęcić ten dzień na spotkania i kontakty towarzyskie. To także odpowiedni czas na rozwijanie talentów.

KOZIOROŻEC. Na polu zawodowym wszystko bardzo dobrze się układa. Nie zapominaj jednak o swoich bliskich i poświęć im także trochę wolnego czasu. Wszyscy na pewno czekali na ten weekend abyście wreszcie mogli побыć trochę razem.

WODNIK. Dzisiaj czeka Cię miły i pogodny dzień. Najlepiej rokują sprawy rodzinne i związki z długim stażem. Wspólne życie zacznie nabierać teraz większego blasku. Możecie z powodzeniem planować dalszą przyszłość.

RYBY. Jeśli nie masz innych planów, to poświęć dzisiejszy dzień na drobne prace domowe. Rodzina i najbliżsi na pewno chętnie włączą się do tych zajęć. Wszelkie atrakcyjne i odważne pomysły staraj się połączyć ze swoją intuicją.

Serdecznie dziękujemy AWPL m. Wilna i osobiście Panu Tadeuszowi Filipowiczowi za wsparcie finansowe szkolenego zespołu „Wilenka”.

Dyrekcja Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli
oraz kierownictwo zespołu „Wilenka”

(Zam. 256)

MK
CAFÉ

POŚCI

ZAPRASZA
na jubileuszowy koncert
Radia ZNAD WILII„GALA GAL
PIOSENKI
BIESIADNEJ”10
latWileński Pałac Widowisk i Sportu
10 maja o godz. 19.00Bilety do nabycia: w Wileńskim Pałacu Widowisk i Sportu;
w sklepach VABUQ, PA SAULIS, MADA, MA KAMA (ul. Mindaugo 11)
lub w CENTRALNYM BIURO DZIAŁALNOŚCI
Informacja: tel. 72 89 42, 41 50 00

LOT

Jutro dzień św. Floriana – patrona strażaków

Święto — przez cały miesiąc

4 maja na Litwie obchodzony jest dzień św. Floriana, męczennika za wiarę, świętego, który chroni przed ogniem. Pracownicy straży ogniowej obrali go sobie za patrona i co roku obchodzą ten dzień jako swoje święto zawodowe. W tym roku wileńscy strażacy święcą jubileusz 200-lecia utworzenia w stolicy straży ogniowej.

Żeby wydłużyć sobie i mieszkańcom przyjemność świętowania, obchody zorganizowano na cały miesiąc. Dziś w Departamencie Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa odbędzie się oficjalna uroczystość, podczas której zostaną wyróżnieni najlepsi pracownicy resortu. Od 1 do 7 maja w Bibliotece Akademii Nauk trwa wystawa na tematy pożarnicze, zaś od 6 maja w Departamencie zostanie otwarta wystawa fotograficzna.

25 maja w Wilnie odbędą się zawody strażaków we wspinaczce na czas na 15 piętro, 29 maja – zawody w prowadzeniu samochodów strażackich.

Swoje prace malarskie na asfalcie 29 maja przedstawią, również w ramach obchodów, dzieci.

Być może, podczas święta zawodowego strażacy będą mieli mniej pracy, niż zwykle...

W szkołach w dniach 20-30 maja odbędą się konkursy rysunków o tematyce strażackiej.

Zaplanowano też takie imprezy,

jak świąteczny pochód, spektakle, zawody sportowe, olimpiady młodzieżowe i inne.

Pracownikom straży ogniowej

redakcja składa gratulacje, życząc wszelkiej pomyślności i wytrwałości w niesieniu pomocy bliźnim.

Inf. własna

Fot. archiwum

Satanista czuł potrzebę zabicia chrześcijanina

W imię szatana

W Kłajpedzie zatrzymano dwóch mężczyzn, podejrzanych o zabójstwo. Domniemani przestępcy są chorzy psychicznie.

Funkcjonariusze ujęli 20-letniego Andrejusa R. i 25-letniego Viktorasa V., podejrzanych o to, że w końcu kwietnia na pustkowiu za miastem pobili i zadźgali nożem swego przyjaciela, 24-letniego Andrejusa Arpentijusa. Jednego z zatrzymanych po przesłuchaniu odwieziono do szpitala psychiatrycznego, w którym przez pewien czas był leczony. Drugiego mężczyznę osadzono w areszcie, wcześniej był on również pacjentem szpitala psychiatrycznego.

Arpentijus razem z tymi dwoma mężczyznami 17 kwietnia wyszedł z domu i zaginął. Rodzice, nie wiedząc, gdzie się znajduje syn, zwrócili się na policję. 26 kwietnia zwłoki Arpentijusa znaleziono za miastem, w pobliżu miejscowości Lypkiai. Na ciele zabitego było mnóstwo ran klutych. Jeden z podejrzanych, Andrejus R., twierdził policjantom, że zabił przyjaciela ze względów religijnych. Jako satanista, czciciel szatana, czuł obowiązek zamordować chrześcijanina. Drugi zatrzymany przyznał się do pobicia Arpentijusa. W kieszeniach zabitego znaleziono różnego rodzaju obrazki religijne, ikonę prawosławną i krzyż.

Naruszycielka postanowiła odjąć sobie lat

Fałszerka na granicy

Na granicy z Polską pogranicznicy łódzkiego przejścia zatrzymali w tym tygodniu obywatelkę Łotwy i Ukrainkę, którzy chcieli przekroczyć granicę z fałszywymi dokumentami.

Łotyszkę ujęto, gdy jechała rejsowym autobusem z Polski. Podczas kontroli kobieta okazała dowód osobisty wydany na imię 30-letniej obywatelki Łotwy. W rzeczywistości pasażerka miała 42 lata. Paszport był

sfałszowany przez naklejenie innego zdjęcia. Na tym samym przejściu zatrzymano mężczyznę jadącego autobusem do Polski. W dowodzie osobistym obywatela Estonii pogranicznicy również znaleźli ślady fałszerstwa i delikwenta ujęto. Później w jego rzeczach osobistych znaleziono prawdziwy dokument, wydany na imię 26-letniego obywatela Ukrainy. Wszczęto sprawy karne, zatrzymanych osadzono w areszcie.

Samorząd kontra poseł

Temida pomoże

Samorząd miasta Wilna zwrócił się do sądu dzielnicznego nr 3, prosząc o wysiedlenie posła na Sejm Eduardasa Šablinskasa z mieszkania funduszu manewrowego przy ul. Šiaulių na Starówce.

Mieszkanie to parlamentarzysta otrzymał prawnie, jednakże umowa o wynajem z nim nie została przedłużona, co należy czynić co rok.

— W końcu roku na nowo rozpatruje się, czy warunki mieszkaniowe odpowiadają człowiekowi i odwrotnie. Z Šablinską taką

umowa nie była przedłużana od 1995 r. — powiedział dyrektor Departamentu Prawa samorządu Jovitas Elzbergas.

12 kwietnia samorząd miejski ostrzegł posła przed nieprawnym zajęciem innego mieszkania, znajdującego się przy ul. Stiklių. Budynek mieszkalny należy do samorządu, a mieszkania zajęły bezprawnie osoby prywatne, wśród nich Šablinskas. Z powodu wysiedlenia go z tego mieszkania samorząd również ma zamiar zwrócić się do sądu.

Na podstawie inf. wł., ELTA i BNS stronę przygotowała Irena Litvin

„Litewscy chłopcy przeciwko przemocy i narkomanii”

Festiwal chórzystów

Wczoraj w Kownie rozpoczął się i potrwa do 5 maja festiwal młodych chórzystów „Litewscy chłopcy przeciwko przemocy i narkomanii”.

Jak powiedział kierownik chóru „Varpelis” Ksaveras Plančiunas, celem akcji jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na coraz bardziej rozprzestrzeniające się w kraju narkomanie i przemoc oraz odciążenie dzieci i młodzieży od szkodliwych nałogów, proponując im kulturalne formy spędzania wolnego czasu.

W festiwalu weźmie udział 30

chórów z Litwy. Będą one koncertowały w kowieńskich dziecięcych i młodzieżowych domach opieki, w izolatorze śledczym dla nieletnich, w centrum pomocy socjalnej i prewencji nieletnich. Młodzi artyści zorganizują turniej koszykarski chórów Litwy.

Przeprowadzany już po raz trzeci festiwal każdy rok organizowany jest w innym mieście, dotychczas odbył się już w Wilnie i Kłajpedzie. Opiekę nad imprezą sprawuje fundusz pomocy i wsparcia Almy Adamkienė.

Bez prawa jazdy na terytorium Litwy

Ukarano Białorusina

Wileńska policja drogowa na dwa lata pozbawiła prawa jazdy obywatela Białorusi Jurija Pukinowa, który nieterazowy prowadził ciężarówkę.

Jak już informowaliśmy, we wtorek rano ciężarówka prowadzona przez pijanego Białorusina staranowała gmach administracji komory celnej przy al. Savanorių i przebiła

ścianę. Żeby zamurować wyrwę, musiano kupić 200 cegieł. Samochód również uszkodził pięć samochodów osobowych i zламаł drzewo. U Pukinowa ustalono ciężki stopień odurzenia alkoholowego. Kierowca przyznał się później, że nie może zapłacić kary za spowodowanie wypadku i zniszczenie mienia, więc postanowiono pozbawić go prawa jazdy.

Nieszczęśliwy wypadek

Śmierć nad morzem

W Kłajpedzie, podczas łowienia ryb, z mola w Smiltynė spadł na betonowy falochron i zabił się 50-letni mężczyzna.

Leżące ciało rybaka zauważyli wczoraj rano inni rybacy i wezwali pomoc. Ratownicy szybko odnaleź-

li nieszczęśliwca, jednak mieli trudności z wydobyciem go spod kamieni. Do pomocy wezwano kuter portowy, którym ciało wyciągnięto. Na razie tożsamości rybaka nie ustalono, mężczyzna nie miał przy sobie żadnych dokumentów.

KLUB SPORTOWY WILEŃSKIEJ SŁUŻBY PATROLOWEJ

przyjmuje dzieci w wieku od 10 do 17 lat na treningi sambo, judo i kombat sambo. Zajęcia odbywają się w pomieszczeniu służby patrolowej przy ul. Dariaus ir Girėno 50 i w Szkole Średniej im. W. Syrokomli.

Tel. dla informacji: 71 69 33, 71 69 38

(Zam. 160)

Kryminały

Dwie ofiary jednego dnia

We wtorek w wypadkach drogowych zginęli dwaj rowerzyści. O godz. 17.10 w Wilkomierzu samochód Scania 1141, prowadzony przez 40-letniego V. I. potrafił jadącego rowerem główną ulicą V. K. (ur. 1941 r.). Mężczyzna zmarł na miejscu. O godz. 21.15 we wsi Vainutai w rejonie szyluckim, nieustalony samochód potrafił, raniąc śmiertelnie, jadącego rowerem A. S. (ur. 1959 r.). Kierowca zbiegł z miejsca wypadku.

Okradli milicjanta

We środę w nocy obywatel Estonii został pozbawiony swego drogiego samochodu Toyota Land Cruiser, zaparkowanego w pobliżu hotelu w centrum Kłajpedy. Jeep był ubezpieczony, miał zainstalowany system alarmowy.

We wtorek okradziono również podpułkownika milicji z Moskwy, 47-letniego Marata S., który przez Litwę jechał do Moskwy swoim BMW 528. Za Prenami kierowca poczuł, że z dwóch opon wyszło powietrze. Gdy mężczyzna wysiadł z auta, podbiegli do niego trzej zamaskowani i uzbrojeni osobnicy. Napastnicy uderzyli go po głowie, związali sznurem i wpełchnęli do bagażnika. Gdy przestępcy ruszyli, poszkodowany zdołał uwolnić się z więzów i wyskoczyć z bagażnika, jednak ci zauważyli zbiega i znowu go schwycili. Odwieźli do lasu, przywiązali do drzewa i w ciągu dwóch godzin pilnowali. Prawdopodobnie, w tym czasie jego auto zostało uprowadzone i przeprawione przez granicę.

Wyrazy nostalgii

Na Litwie podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Pracy znaleziono wywieszane flagi byłego ZSRR. We środę w nocy do komisariatu rejonu radwilińskiego zatelefonował anonim i zawiadomił, że na moście kolejowym wywieszono flagę LSRR. Funkcjonariusze rzeczywiście na 5 km drogi Poniewież – Szawle zauważyli sztandar, przywiązany do poręczy wiaduktu. Do niego ktoś docepil tabliczkę z napisem: „Nie wchodź, zabiję” oraz rosyjski mechaniczny zegarek „Rakieta”. Znalezisko nie przestraszyło policjantów i saperów nie wezwano.

Tego samego dnia, o godz. 6.15, na dachu pustego domu przy ul. Suvalkų w Kalwarii, w byłym miasteczku wojskowym, również łopotała radziecka flaga. Możliwe, że została ona wywieszona przez osoby, które dręczą nostalgią za przeszłością...

Akcja

Kłajpedzka policja wypowiedziała wojnę złodziejom telefonów komórkowych: w bieżącym miesiącu rozpoczęto akcję, podczas której będą znakowane i rejestrowane w policji tego rodzaju telefony. Akcja potrwa trzy miesiące. W jej trakcie uwaga będzie skierowana nie tylko na prewencję kradzieży, lecz też ich wykrywanie.

Jak informuje policja, najbardziej od złodziei „komórek” cierpią nastolatki.

Studia za granicą

Polak gorszy od Polaka

Od ponad dziesięć lat na uczelniach wyższych Rzeczypospolitej Polskiej zdobywają wiedzę studenci polskiego pochodzenia z całego świata. Większość z nich pochodzi z krajów byłego ZSRR, ale nie brakuje także reprezentantów bardziej egzotycznych krajów – Ameryki Południowej czy też Azji. Przybyli zatem z najrozmaitszych obszarów kulturowych, mają różne obyczaje, ale łączy ich jedno – polskie korzenie. Właśnie to polskie pochodzenie, chęć głębszego poznania tradycji i kultury swoich przodków oraz możliwość studiowania w języku ojczystym są głównymi motywami podjęcia studiów w Polsce.

Niewątpliwie, najczęstszymi pytaniami, jakie słyszymy od kolegów ze studiów są: „Dlaczego studiujecie w Polsce?“, „Jak dostaliście się na studia?“, „Jak wam się tu powodzi?“, „Co robisz po studiach?“. Jeśli chodzi o pierwsze pytanie, to bez zastanawiania się odpowiadamy, że jesteśmy Polakami, kierując nami chęć studiowania w języku ojczystym oraz chęć bezpośredniego zapoznania się z ojczyzną przodków, ojczyzną, która się swego czasu od nas „odsunęła” w wyniku zmiany granic.

Na ogół ustosunkowani przychylnie

Odpowiedź na drugie pytanie wydaje się trochę trudniejsza, gdyż

sposób rekrutacji na studia w Polsce różni się w zależności od kraju. Informacje na temat studiów uzyskujemy w placówkach dyplomatycznych RP, prasie polonijnej, czasem w szkołach lub nawet w parafii. Należy następnie złożyć wniosek w konsulacie oraz w wyznaczonym terminie stawić się przed komisją z MEN-u i zdać egzamin. Uda się to niezbyt licznej, najczęściej dwudziestoosobowej grupie na około 150-200 chętnych. Liczby te wahają się w zależności od kraju. Większość osób, które pomyślnie zdały egzaminy wstępne, przyjeżdża we wrześniu na tzw. sesję orientacyjną do Łodzi. Tu, po dokładnym sprawdzeniu umiejętności przyszłego studenta, zapada decyzja o tym, czy daną osobę należy pozostawić na roku przygotowawczym w Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców, czy też rozpocznie ona studia od razu, czyli już w tym samym roku, w którym przyjechała.

Z przyjemnością zauważamy, że koledzy i koleżanki ze studiów oraz mieszkańcy miasta są na ogół ustosunkowani do nas przychylnie, starają się nas zaakceptować i zintegrować w swoim otoczeniu, zwłaszcza, że wielu z nich łączy z nami pewne sentymenty do Kresów, często też ich krewni mieszkają na terenach byłego Związku Radzieckiego. Ten właśnie przyjazny stosunek ze strony rówieśników pomaga

nam odnaleźć się w nowym otoczeniu i szybko dostosować się do życia w Polsce.

Warto tu przyjechać

Obecnie na Uniwersytecie Łódzkim studiuje około 120 studentów polskiego pochodzenia, razem ze słuchaczami Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców (SJPdC) około 220, a w całej Polsce jest nas w przybliżeniu pięć tysięcy, z czego połowę stanowią stypendyści rządu RP. Liczby te świadczą o dużym zainteresowaniu studiami w Polsce, o tym, że warto tu przyjechać, by zdobywać wiedzę, chociaż nie brakuje nam w Polsce problemów, które często trudno rozwiązać w normalnym życiu. Większość z tych trudności wiąże się niewątpliwie z finansami, ale też i z brakiem dobrej woli urzędników.

Od niedawna tematem nr 1 dla wszystkich studiujących w Polsce obcokrajowców, bez względu na pochodzenie, stała się kwestia legalizacji pobytu.

Restrykcyjne przepisy

W związku z kolejną zmianą obowiązującego w tym zakresie prawa zostaliśmy zobowiązani do ubiegania się o tzw. Zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony. Nie byłoby nawet o czym wspominać, gdyby nie fakt, że od 1 stycz-

nia 2001 kosztuje ono nas 500 zł (w czasie studiów potrzebne są co najmniej trzy takie zezwolenia), do czego dochodzą koszty uzyskania wymaganych zaświadczeń oraz tłumaczenia na polski tych dokumentów, które są otrzymywane w krajach pochodzenia.

Wydatki te muszą być pokryte z, jak powszechnie wiadomo, niezbyt wypchanych gotówką i kartami kredytowymi kieszeni studentów. W naszym przypadku jest to szczególnie dotkliwe także i z tego powodu, że jedynym źródłem utrzymania jest stypendium RP. Praca jest praktycznie wykluczona z powodu restrykcyjnych przepisów dotyczących w tym zakresie cudzoziemców, a więc także i Polaków, nie będących obywatelami RP, gdyż nie ma w polskim prawie żadnego rozróżnienia między obcokrajowcem Polakiem i nie-Polakiem.

Jak na ironię, ustawa przewiduje możliwość pracy cudzoziemców w okresie trzech wolnych od nauki miesięcy, czyli wtedy, gdy wielu z nas ma wreszcie możliwość zobaczenia się z rodzicami...

Z Polską czujemy się związani...

Problemem, z którym borykali się przez dwa lata i który został częściowo rozwiązany, była opieka zdrowotna. Zapomniano o nas w ustawie o powszechnym

ubezpieczeniu zdrowotnym, w wyniku czego zostaliśmy pozbawieni de facto opieki lekarskiej.

MEN i Ministerstwo Zdrowia miały zwracać koszty poniesione podczas leczenia, ale, jak się okazało 16.11.2001 podczas programu „Forum polonijne” w TV Polonia, wnioski takie nie będą rozpatrywane. W tej chwili na pewno już możemy ubezpieczać się prywatnie, a być może, do pokrywania składek na ubezpieczenie zostanie zmuszona uczelnia, co niewątpliwie jeszcze bardziej zwiększy jej deficytowość.

Najbardziej boli nas jednak to, że zdarzają się przypadki traktowania nas jako obcych (czyżby wszyscy aż tak pilnie czytali nieprzychylnie nam ustawy?), sugestie, że nie jesteśmy „prawdziwymi Polakami”, choć tak naprawdę z Polską czujemy się związani może nawet bardziej niż Polacy urodzeni nad Wisłą. Nigdy zresztą nie wyjechaliśmy z Polski dobrowolnie, a nasi rodzice i dziadkowie wcale nie zmieniali miejsca zamieszkania.

W wyniku ogólnych decyzji politycznych znaleźliśmy się w różnych państwach, co wcale nie oznacza, że Polska przestała być dla nas jeśli nie ojczyzną, to przynajmniej krajem, który zawsze był obecny w naszych myślach.

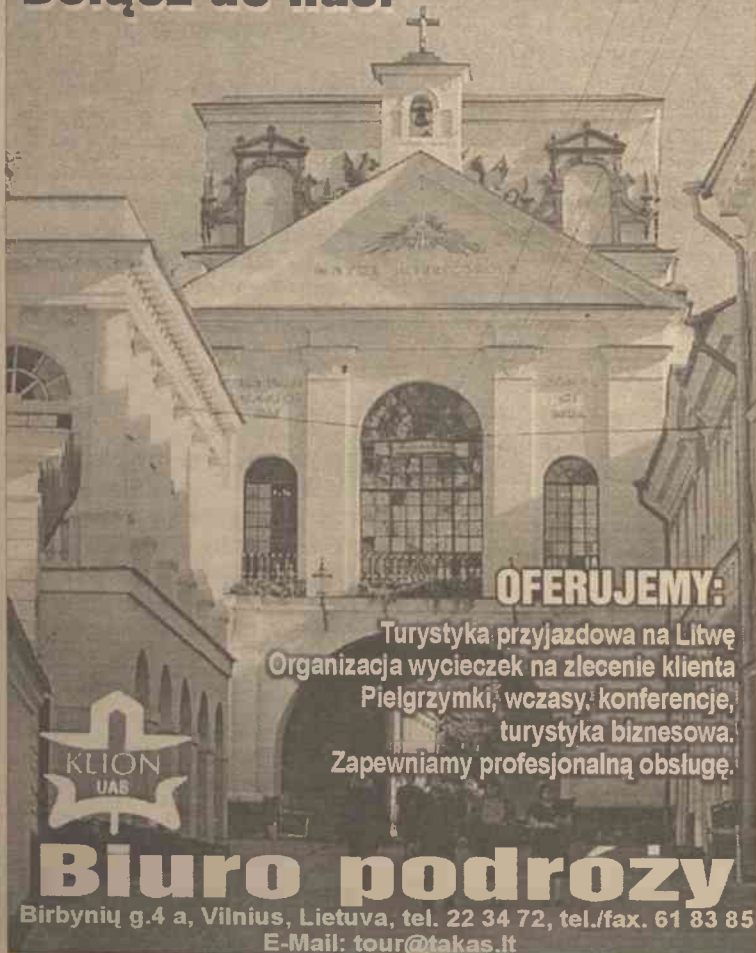
Tadeusz Maciejkianiec

Paweł Tondrik

„Puls Studenta” grudzień 2001

Dołącz do nas!

(Zam. 009)

OFERUJEMY:
Turystyka przyjazdowa na Litwę
Organizacja wycieczek na zlecenie klienta
Pielgrzymki, wczasy, konferencje,
turystyka biznesowa.
Zapewniamy profesjonalną obsługę.

KLION
UAB

Biuro podróży
Birbinių g.4 a, Vilnius, Lietuva, tel. 22 34 72, tel./fax. 61 83 85
E-Mail: tour@takas.lt

Do wynajęcia pomieszczenie
o powierzchni 111 m² (na parterze)
przy ul. Švitrigailos w Wilnie.
Cena 7 USD za 1m² miesięcznie.

Zainteresowanych prosimy o kontakt
pod nr tel. 649 332 lub 709 001 do 31 maja 2002 r.

Zam. 243

O SMOK-u

Studencka Międzyuczelniana Organizacja Kresowiaków (SMOK) została założona we wrześniu 1999 roku. 24 stycznia 2000 r. SMOK został wpisany do rejestru stowarzyszeń i uzyskał osobowość prawną. Statutowym celem Stowarzyszenia jest pomoc osobom deklarującym narodowość polską, uczącym się w Rzeczypospolitej Polskiej lub poza jej granicami a nie posiadającym obywatelstwa polskiego, ewentualnie posiadającym je krócej niż 2 lata i pochodzącym z krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz krajów byłego ZSRR. Stowarzyszenie realizuje swe cele poprzez: współpracę ze stowarzyszeniami, organizacjami i instytucjami o podobnych celach działania, inspirowania i prowadzenie różnorodnych form popularyzujących cele Stowarzyszenia, udzielanie pomocy prawnej, zawodowej i materialnej członkom Stowarzyszenia, prowadzenie działalności wydawniczej i informacyjnej poprzez różnorodne środki przekazu, opiniowanie aktów prawnych, integrację i wymianę informacji dotyczących środowiska studentów polonijnych.

Oddział Łódzkiej Studenckiej Międzyuczelnianej Organizacji Kresowiaków powstał w październiku 2000 roku. W styczniu 2001 decyzją Rektora ds. Studenckich prof. dr. hab. Wiesława Pusia SMOK został zarejestrowany przy Uniwersytecie Łódzkim. Jedynym organem władzy SMOK-u na terenie działalności oddziału jest trzyosobowy Zarząd z prezesem na czele.

Od momentu powstania oddział prowadzi działalność informacyjną, która ma na celu zaznajomienie ze Stowarzyszeniem studentów polonijnych w Łodzi, zapoznanie z ideą towarzyszącą jego powstaniu oraz nabór chętnych do działania w organizacji. W chwili obecnej oddział liczy prawie 30 członków, a cała organizacja zrzesza około 300 osób w Lublinie, Gdańsku, Krakowie, Białymstoku i Warszawie. Są to w przeważającej większości studenci polskiego pochodzenia z Litwy, Białorusi, Ukrainy, Kazachstanu, Łotwy i Rosji. Staramy się również nagłośnić problemy studentów polonijnych zarówno poprzez bezpośrednie zwracanie się do decydentów w poszczególnych sprawach, jak i poprzez środki masowego przekazu (m. in. poprzez „Puls Studenta”). Do większych osiągnięć oddziału należałoby zaliczyć spotkanie studentów z władzami uczelni i dyrektorem Biura Paszportowego. Pozwoliło to na rozwiązanie niektórych problemów oraz na uzyskanie odpowiedzi na nurtujące pytania dotyczące studiów bądź legalizacji pobytu.

Nawiązaliśmy współpracę z władzami Uniwersytetu Łódzkiego, Towarzystwem Przyjaciół Grodna i Wilna, Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Stowarzyszeniem „Polacy w Kazachstanie” (Astana), a od niedawna z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów. W planach mamy nawiązanie kontaktów z innymi uczelniami w Łodzi (chodzi tu głównie o Akademię Medyczną i Politechnikę Łódzką), Samorządem Studenckim UŁ oraz organizacjami studenckimi i polonijnymi.

Staramy się przede wszystkim o rozróżnienie prawne między cudzoziemcami studiującymi w RP, a studentami polskiego pochodzenia ze Wschodu oraz o powołanie komisji mającej na celu uporządkowanie spraw związanych ze studiowaniem w RP osób polskiego pochodzenia. Zamierzamy także organizować (i organizujemy) kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe, uruchomić biura informacyjne zajmujące się doradztwem w sprawach związanych z pobytem studentów polskiego pochodzenia, organizować obozy wakacyjne dla studentów, pomagać w organizowaniu praktyk zawodowych, nawiązać kontakty z absolwentami uczelni polskich, pochodzącymi z kresów, redakcjami prasy polonijnej.

Informując o tym wszystkim, chcemy zachęcić do ścisłej współpracy z naszym Stowarzyszeniem. Zapraszamy wszystkich chętnych.

Można nas znaleźć:

Studencka Międzyuczelniana Organizacja Kresowiaków (SMOK), ul. Matejki 21/23. p. 620, XIV D. S. U. Ł., 90-231 Łódź, tel. 609-407-320.

Tadeusz Maciejkianiec

Młoda tłumaczka z Francji o kobietach na Litwie

Jesteśmy bardzo podobne

Od ponad trzech lat na Litwie mieszka Marielle Vitureau, 25-letnia tłumaczka z południa Francji. Pięknie mówi po litewsku i uważa, że jej rówieśnicy na Litwie nie różnią się od niej samej czy jej znajomych we Francji. Ludzie należący do starszego pokolenia w obu krajach mają nieco odmienne poglądy na temat miejsca kobiety na świecie. Młodzież, zdaniem naszej rozmówczynie, wszędzie jest podobna. Chce wiele wiedzieć, poznać, zobaczyć. Rodzina nie jest najważniejszą sprawą dla współczesnej kobiety. Jest po prostu jedną z bardzo ważnych.

Marielle Vitureau trafiła na Litwę w poszukiwaniu materiałów do swej pracy dyplomowej, w której analizowała stosunki niemiecko-litewskie z XVII wieku. Żeby korzystać z bogatych zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego musiała nauczyć się języka litewskiego. Nauczyła się go dosyć szybko, ponieważ zamieszkała w pokoju akademickim, w którym nikt nie potrafił mówić po francusku czy niemiecku, więc bardzo szybko musiała opanować ten w sumie nietłumaczony język. Dziś, po trzech latach przebywania w naszym kraju, płynnie i poprawnie mówi po litewsku. Na Litwie chciałaby zostać jeszcze przez kilka lat, pracuje tu jako tłumaczka i korespondent radia francuskiego.

Nie śpieszą z zamążpójściem

Zdaniem naszej rozmówczynie, kobiety we Francji i na Litwie różnią się nie wyglądem (sprawa charmu, jej zdaniem, jest bardzo osobista), lecz stosunkiem do życia. We

Francji kobieta do pewnego wieku, średnio do 30 lat chce żyć dla siebie, doznać wielu wrażeń, osiągnąć pewien stopień w karierze zawodowej. Dopiero później przychodzi czas na rodzinę i ognisko domowe. Kobiety we Francji nie śpieszą z zamążpójściem i urodzeniem dzieci.

Marielle Vitureau zwraca uwagę na zbyt tradycyjne traktowanie młodych ludzi w naszym kraju. Banki reklamują kredyty jedynie dla młodych rodzin, co oznacza, że skoro nie ma rodziny, więc nie można otrzymać też kredytu. We Francji jest zupełnie inaczej, nikt nie podaje takiego sformułowania „młoda rodzina”, przecież najczęściej chodzi jedynie o parę młodych ludzi, którzy mogą mieszkać ze sobą, prowadzić wspólne gospodarstwo, nie zawierając związku małżeńskiego. We Francji, żeby otrzymać tego rodzaju kredyt, niekoniecznie należy zawierać małżeństwo, wystarczy mieć podpisany kontrakt małżeński.

— Ci, którzy zawierają małżeństwa, nie śpieszą z dziećmi. Chcą być ze sobą, wiele podróżują, a gdy już są odpowiednie warunki, wówczas zapada wspólna decyzja o powiększeniu rodziny.

We Francji jest wiele form wspólnego życia, z czego młode pary chętnie korzystają. Gdy w wolnym związku pojawia się dziecko, państwo poprzez różne zasiłki wspiera utrzymanie dziecka w takim związku. W ten sposób, być może, młodzi ludzie są niby zachęceni przez państwo do utrzymywania tego rodzaju stosunków oraz do tego, aby nie śpieszyć z zawieraniem trwałego związku — stwierdziła Marielle Vitureau.

Na Litwie być piękną — tanio!

Marielle robi zakupy w wileńskich sklepach i uważa, że można tu kupić prawie wszystko. Bardzo lubi wyroby „Utenos trikotažas”. Na początku była nieco zdziwiona, że w naszym kraju wiele kobiet woli rzeczy szyte niżeli kupowane w sklepie, w dodatku te szyte na miarę są o wiele tańsze niżeli proponowane w sklepach. We Francji jest odwrotnie. Rzeczy modelowane i szyte dla konkretnej osoby są bardzo drogie i jedynie zamożne panie stać na własnego projektanta. Nasza rozmówczynie ma również taką zaprzyjaźnioną początkującą projektantkę, u której szyje sobie wyjściowe i bardziej uroczyste kreacje.

We Francji kobiety czekają na sezonowe wysprzedaże, które odbywają się dwa razy do roku i wówczas rzeczy z kolekcji sławnych projektantów można kupić po bardziej przyzwoitych cenach. Na Litwie wysprzedaże są organizowane co tydzień w różnych sklepach, jednak ceny są zmniejszane minimalnie, często przed zniżką są też sztucznie podnoszone.

Wizyta u fryzjera na Litwie, w porównaniu z jej krajem, jest o wiele tańsza. Dla przykładu: zwykłe strzyżenie kosztuje tam około 100 litów. Czyli dbać o swój wygląd na Litwie jest o wiele taniej, nie można jednak porównać możliwości finansowych kobiet tu i tam. Na Litwie wiele kobiet jest na utrzymaniu mężów i czasami od drugiej połowy zależy, jaką sumę kobieta może przeznaczyć na swój „wygląd”.

Marielle wiele lat mieszkała również w Niemczech, uważa, że

Zdaniem Marielle Vitureau, kobiety we Francji i na Litwie różnią się nie wyglądem, lecz stosunkiem do życia
Fot. Marian Paluszkiwicz

tam kobiety mniej uwagi poświęcają swemu wyglądowi, natomiast Litwinki i Francuzki są pod tym względem bardziej podobne.

— Być może, nie da się porównać tylko paryżanek, one są jedyne w swoim rodzaju i naprawdę trudno im dorównać — uważa nasza rozmówczynie.

Wszystko zależy od osobowości

— W naszym kraju, podobnie jak na Litwie, nietłwo jest o pracę. Kobiety jednak na równi z mężczyznami stają do konkurencji o wysokie stanowiska. O tym, czy człowiek potrafi stać się kimś w życiu nie decyduje ani płeć, ani obywatelstwo czy narodowość. Wszystko zależy od osobowości i tak jest w świecie zachodnim.

Tradycyjne pojęcie o rodzinie, gdy kobieta powinna troszczyć się jedynie o dom, dzieci i... pogodę ducha męża — jest charakterystyczne przeważnie dla osób należących do starszego pokolenia obywateli Litwy. — Młodzież u was myśli po-

dobnie, jak ich rówieśnicy we Francji, czy w każdym innym kraju europejskim. Dziewczyny na Litwie nie szukają tuż po studiach mężów — jedynie dobrej pracy. Wiele oszczędza przez kilkanaście miesięcy, by móc wyjechać do wymarzonego kraju, niż sprawić sobie superkreację, która zwróci na nią uwagę potencjalnych kandydatów na mężów. Obcuje ze swymi rówieśnikami z Litwy i jestem pewna, że nic nas zasadniczo nie różni. Przyjechałam na Litwę, dobrze się tu czuję i z pewnością spędzę tu jeszcze wiele lat. Moje znajome bardzo intensywnie uczą się języków obcych i pragną wyjechać do innego kraju, poznać ludzi, tradycje, obyczaje. Takie jest życie — podsumowuje Marielle.

Zapytana, gdyby tu odnalazła wybrańca swego serca, czy zdecydowałaby się tu spędzić resztę życia, odpowiedziała wymijająco:

— Nigdy nie mówię „nigdy”, dzisiaj nie widzę potrzeby powrotu do ojczyzny, lecz kto wie, jaka przyszłość mnie czeka...

Alina Sobolewska

Dzieje smaku

Kulinarne hity świata

W twojej kuchni też mogą zagościć potrawy, które zdobyły międzynarodową sławę. Niektóre znasz tylko z nazwy, innych udało ci się skosztować podczas zagranicznych wояży. Spróbuj teraz zrobić je sama.

Spaghetti po bolońsku (Spaghetti alla bolognese)

400 g spaghetti, 300 g mielonej wołowiny, 2 cebule, 500 g pomidorów w puszcze (pelatti), 2 łyżki oliwy, 3 ząbki czosnku, sól, szczypta suszonego oregano lub tymianku, 200 g startego parmezanu, pieprz.

Cebulę i czosnek obrać, umyć, posiekać. Podsmażyć na mocno rozgrzanej oliwie. Czosnek usunąć. Do cebuli dodać mięso i smażyć, rozgniatając widelcem tworzące się grudki. Dodać pokrojone w kawałki pomidory. Dusić, od czasu do czasu mieszając. W trakcie duszenia sos doprawić solą, pieprzem i ziołami.

Makaron ugotować według przepisu na opakowaniu. Odcedzić. Ułożyć w misce. Polać sosem. Osobno podać ser.

Kaczka po pekińsku (Pei Ching Kao Ya)

Tuszka kaczki, łyżka miodu, 2 łyżki sosu sojowego, łyżka octu winnego, kieliszek wytrawnej wódki, łyżka mąki ziemniaczanej, łyżka oleju, łyżeczka przyprawy chińskiej, sól.

Kaczkę oplukać, odciać szyjkę i większe kawałki tłuszczu ze środka. Trzymając kaczkę nad zlewem na zewnątrz i od środka sparzyć ją gorącą wodą. Starannie wysuszyć. Oprószyć ze wszystkich stron solą i przyprawą chińską. Sos sojowy utrzeć z miodem, wódką, octem, olejem i mąką ziemniaczaną na gładką masę. Masę wysmarować dokładnie całą kaczkę. Wstawić do

piekarnika rozgrzanego do 180 stopni i piec, polewając mięso wytapiającym się tłuszczem. Piec około 1,5 godziny. Wyjąć. Lekko ostudzić. Pokroić na porcje.

Kaczkę podawać z ugotowanym na sypko ryżem i surówką.

Bliny z wędzonym łososiem po rosyjsku

250 g wędzonego łososia, 2 szklanki mąki gryczanej, 1,5 szklanki mleka, 25 g drożdży, 3-4 jajka, łyżka masła, plasterki cytryny, olej.

Drożdże rozprowadzić w kilku łyżkach letniego mleka. Razem z jajkami dodać do mąki. Mieszając, dolewać mleko i rozpuszczone masło, aż powstanie gęste ciasto. Odstawić do wyrośnięcia, a następnie z ciasta formować placuszki i smażyć na rozgrzanym oleju. W połowie smażenia odwrócić. Podawać z łososiem i cytryną.

Przed lustrem

Brwi — kontrolowana naturalność

Delikatnie wyregulowane, o lekko skorygowanym kształcie, sprawiają, że spojrzenie staje się bardziej wyraziste, a twarz nabiera kobiecej lagodności.

Modne są brwi naturalne. Dlatego nie zmieniamy ich zasadniczej linii. Możemy natomiast korygować szerokość i długość łuków, gdy to jest konieczne. Zazwyczaj jednak wystarczy ograniczyć się do wyrwania zbędnych włosków pod dol-

nym konturem brwi. Brwi podkreślamy najczęściej specjalnymi kredkami, które mają twardszy wkład niż te przeznaczone do malowania oczu. Włoski delikatnie przyciemniają także przeznaczone do tego cienie. Nie osypują się, a dzięki zawartości wosku, nadają brwiom połysk i utrwalają kształt. Ich kontur podkreślamy również specjalnymi maseczkami, które nadają włoskom kolor i blask.

Moda

Gorset pilnował moralności

Trudno w to uwierzyć, ale jeszcze w XX wieku dla większości kobiet było nie do pomyślenia, by wyjść na ulicę bez ciasno zasznurowanego gorsetu.

Chociaż uniemożliwiał swobodne oddychanie, zniekształcał biodra, powodował nawet przesuwanie się narządów wewnętrznych w górę lub dół, kobiety nosiły go jednak i to

nie tylko dlatego, że kształtował figurę — ubieranie się bez gorsetu było po prostu niemoralne. Dopiero I wojna światowa definitywnie wyzwoliła panie od krępującej ruchy bielizny. Potrzeba było ponad 80 lat, by gorset wrócił do łask — teraz to hit sezonu. Dziś jednak nie nosimy go tak, jak dawniej — jako bieliznę pod sukienką — ale na wierzchu.

Zdrowie kobiety

Gdy brakuje ci żelaza

Bywasz zmęczona, blada, wypadają ci włosy? To może być anemia. Jeden z jej rodzajów, wywołany niedoborem żelaza, dość często dotyka kobiety.

Anemia pojawia się, gdy we krwi jest za mało czerwonych krwinek lub czerwonym krwinkom brakuje białka — hemoglobiny. Najczęstsza przyczyna tej choroby to niedobór żelaza, potrzebnego właśnie do wytwarzania hemoglobiny.

To nie przypadek, że na anemię chorują głównie kobiety. Obfite miesiączki czy nieodpowiednia dieta mogą być przyczyną niedokrwistości. Głównym źródłem żelaza powinny być produkty zwierzęce. Z produktów roślinnych organizm przyswaja go trudniej. Dlatego na anemię mogą chorować wegetarianki i kobiety na diecie, zwłaszcza, jeśli piją dużo kawy i herbaty.

Preparaty zawierające żelazo przyjmuje się na czczo, pół godziny przed jedzeniem, popijając wodą. Kuracja trwa zazwyczaj kilka miesięcy. Kobiety cierpiące na anemię powinny starannie dobierać posiłki, by łączyć w nich produkty bogate w żelazo z produktami bogatymi w witaminę C (cytrusy i soki z nich, papryka, kiwi, brokuły, truskawki), ponieważ witamina C wspomaga wchłanianie żelaza.

Czy wiesz, że...

Ćwiczenie umysłu

Zaczynamy się starzeć między 28 a 36 rokiem życia. Dotyczy to nie tylko ciała, ale i umysłu.

Trenowane mięśnie, ścięgna, stawy dłużej zachowują sprawność. Podobnie jest w przypadku naszego mózgu. Pamięć pozostaje sprawna, gdy ją ćwiczymy. Uczenie się np. je-

zyka obcego, prowadzenie samochodu, programu komputerowego — to doskonała gimnastyka dla umysłu. Także pogłębianie wiedzy na temat otaczającego świata czy zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami sprzyjają przedłużeniu psychicznej i umysłowej młodości.

Polska

Budowa kościoła
na Polach Wilanowych

Bicie dzwonów w południe we wszystkich kościołach archidiecezji warszawskiej obwieściło rozpoczęcie uroczystości wmurowania kamienia węgielnego pod budowę świątyni Świętej Bożej Opatrzności na Polach Wilanowskich.

Uczestniczą w niej przedstawiciele najwyższych władz państwowych i Kościoła, przedstawiciele Polonii, wojsko, policja, kombatan-ci, harcerze, młodzież oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy stolicy. Decyzję o budowie w Warszawie świątyni Bożej Opatrzności podjął Sejm Wielki w 1791 r. po uchwaleniu Konstytucji 3 Maja; miała ona stanowić wotum narodu za wyzolenie się spod wpływów obcych mocarstw, czego wyrazem była Konstytucja 3 Maja. W wyniku trzeciego rozbioru Polski do wzniesienia świątyni jednak nie doszło. Druga próba podjęta w latach międzywojennych również nie została zrealizowana; wybuch ostatniej wojny uniemożliwił budowę.

Wielki czwartek
prawosławnych

Wyznawcy prawosławia wczoraj obchodzili uroczystość Wielkiego Czwartku. W tym roku Święta Wielkanocne w kościele prawosławnym wypadają 5 maja, czyli pięć tygodni po tym, jak święta obchodzili chrześcijanie innych wyznań.

Porannemu czwartkowemu nabożeństwu w katedrze pod wezwaniem św. Mikołaja w Białymstoku przewodniczył ordynariusz prawosławnej diecezji białostocko-gdańskiej biskup Jakub. Wieczorem wierni będą uczestniczyć w nabożeństwach pasyjnych, podczas których – trzymając w rękach zapalone świece – słuchają dwunastu fragmentów Ewangelii poświęconych Męce Pańskiej. Przez cały Wielki Tydzień w prawosławnych rodzinach zachowywany jest ścisły post. Nie spożywa się nawet ryb. Do niedzieli ogranicza się również gotowanie potraw, a podstawą jadłospisu są chleb, woda oraz warzywa i owoce.

Międzynarodowa matura

Międzynarodowa matura – tzw. International Baccalaureate rozpoczęła się wczoraj rano. W Polsce program IB realizuje 8 liceów.

Maturę międzynarodową razem z nimi zdają uczniowie z 700 szkół na całym świecie. Najlepsi międzynarodowi maturzyści przyjmowani są bez egzaminów na czołowe uczelnie świata.

Nietradycyjny przemysł

Przemysł antyków i żywych ptaków udaremnili celnicy z terminalu na przejściu granicznym w Gubinku w Lubuskiem.

Po rewizji samochodu okazało się, że w jego wnętrzu znajduje się kilkanaście zabytkowych, bogato zdobionych zegarów ściennych oraz worek zegarków na rękę, również zabytkowych. Celnicy znaleźli także kilkanaście starodruków rosyjskich, powstałych od XVI do XIX wieku, zabytkowy piecyk żeliwny oraz 40 żywych ptaków w klatkach.

Liga Arabska – "Tego nie wystarczy", Szaron – "Nie gwarantujemy możliwości powrotu"

Izraelczycy cofnęli blokadę Arafata

Liga Arabska oświadczyła wczoraj, że uwolnienie przez Izrael obleganego od pięciu miesięcy w swojej siedzibie przywódcy Autonomii Palestyńskiej Jasera Arafata nie jest wystarczającym krokiem.

"To nie wystarczy. Izrael powinien zastosować się w całości do rezolucji Rady Bezpieczeństwa (ONZ) i całkowicie wycofać się z terytoriów palestyńskich" – powiedział rzecznik ligi Hiszam Jusef.

Rzecznik zażądał także od Izraela odblokowania Bazyliki Narodzenia Pańskiego w Betlejem, gdzie od 2 kwietnia otoczonych jest 200 palestyńskich bojowników.

Arafat triumfuje

Jaser Arafat opuścił swoją siedzibę wczoraj rano, po pięciomiesięcznym pobycie w areszcie domowym. Uśmiechnięty i triumfujący lider Autonomii został powitany przez setki wiwatujących na jego cześć Palestyńczyków.

Wojsko izraelskie zniosło blokadę siedziby Arafata po opuszczeniu jej przez sześciu Palestyńczyków, których wydania domagały się władze izraelskie. Było to warunkiem zniesienia wojskowej blokady.

Według Nabila Abu Rdainaha, wszystkich sześciu więźniów zostało przewiezionych do Jerycha pod strażą Amerykanów i Brytyjczyków, którzy nadzorują ich dalszy pobyt w więzieniu. Na mocy wynegocjowanego przy pośrednictwie USA porozumienia, Izrael zrezygnował z żądania ekstradycji całej szóstki.

Czterech z więźniów to osoby oskarżone o udział w zabójstwie izraelskiego ministra turystyki Rehawama Zeewiego, piąty to przywódca palestyńskiego ugrupowania, które wzięło na siebie odpowiedzialność za zamach, a szósty jest wyższym palestyńskim urzędnikiem finansowym, oskarżonym przez Izrael o próbę przemytu broni z Iranu.

Hamas grozi

Z kolei palestyńskie ugrupowanie Hamas zapowiedziało wczoraj wznowienie zamachów przeciwko celom izraelskim "w ciągu następnych tygodni czy dni" i potępiło porozumienie w sprawie odblokowania siedziby Jasera Arafata.

W myśl porozumienia, Izraelczycy odstąpili od blokady budynków władz autonomii palestyńskiej w Ramallah, zaś Arafat zgodził się przekazać pod straż Brytyjczykom i Amerykanom sześciu palestyńskich bojowników, w tym czterech oskarżonych o zabicie izraelskiego ministra turystyki.

"Ruch oporu jest jeszcze silniejszy (niż był)" – powiedział radiu BBC przedstawiciel Hamasu Abdelaziz al-Rantissi. Oskarżył przy tym Arafata o to, że – zgadzając się na izraelskie warunki – "zrezygnował z ostatniego atrybutu suwerenności" palestyńskiej.

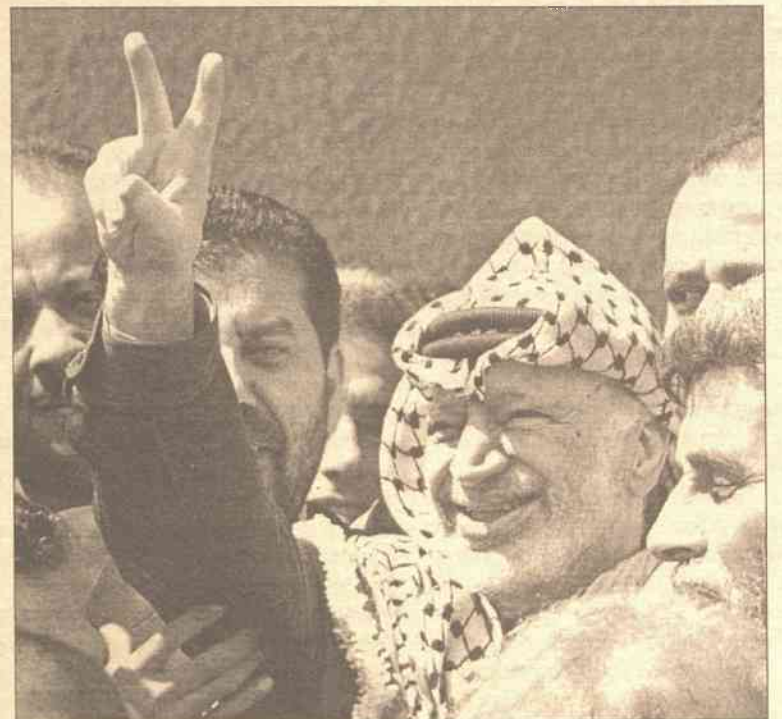
"Położył kres (porozumieniem o utworzeniu autonomii palestyńskiej z Oslo) negocjacji, zabił ideę niepodległego państwa. Palestyńczycy już nie mają innego wyboru jak walka zbrojna" – dodał al-Rantissi.

Szaron ostrzega

Tymczasem Premier Izraela Ariel Szaron powiedział, że nie może dać gwarancji, iż przewodniczący Autonomii Palestyńskiej Jaser Arafat będzie mógł wrócić na Zachodni Brzeg Jordanu, jeśli wyjedzie za granicę.

W wywiadzie dla nadanego w nocy ze środy na czwartek programu "Nightline" amerykańskiej telewizji ABC Szaron powiedział, że międzynarodowe podróże palestyńskiego przywódcy często stawały się zapowiedzią "fali terroru".

Zapytany, czy Arafat będzie mógł powrócić, jeśli opuści kraj,

Triumfujący lider Autonomii został powitany przez setki wiwatujących na jego cześć Palestyńczyków
Fot. EPA-ELTA

Szaron powiedział: "Nie dajemy żadnych gwarancji".

"Nie zwracano się do nas o żadne gwarancje, nie zamierzamy dawać żadnych gwarancji, ponieważ zazwyczaj w przeszłości, ilekroć (Arafat) wyjeżdżał, było to zawsze zapowiedzią fali terroru" – oświadczył Szaron.

Położenia kresu okupacji przez wojska izraelskie siedziby Arafata w Ramallah domagali się przywódcy wielu państw, którzy zabiegają o zakończenie izraelskiej ofensywy na terenach palestyńskich. Krok ten, jak pisze Reuters, ułatwi także planowaną na przyszły tydzień wizytę premiera Izraela w Waszyngtonie.

W Bazylice
zginął Palestyńczyk

Palestyńscy świadkowie powiadomili o zabiciu wczoraj przez izraelskiego snajpera palestyńskiego policjanta znajdującego się na tere-

nie Bazyliki Narodzenia Pańskiego w Betlejem.

Wg tego samego źródła, śmiertelnie ranny został drugi Palestyńczyk, cywil, który wraz z policjantem wyszedł na dziedziniec, by przynieść wody.

Źródła izraelskie i świadkowie wczoraj utrzymywały, że w sumie trzy osoby na terenie bazyliki zostały ciężko postrzelone z zewnątrz.

Świadkowie (Palestyńczycy) mówią, że strzelali izraelscy snajperzy, żołnierze izraelscy utrzymują, że doszło do wymiany ognia.

Od miesiąca nie udaje się znaleźć wyjścia z sytuacji, jaka powstała, gdy na teren Bazyliki Narodzenia Pańskiego wtargnęli uzbrojeni Palestyńczycy, a okolica została otoczona przez izraelskie wojsko.

Impas próbuje obecnie przełamać wysłannik papieski, kardynał Roger Etchegaray, który spotkał się wczoraj z prezydentem Izraela Mosze Kacawem.

Propagowanie dziewictwa w Ugandzie
Lodówka za cnotę

Propagowanie dziewictwa ma być bronią niewielkiego afrykańskiego królestwa Bugandy w walce z AIDS, chorobą w szczególności dotykającą zubożałe społeczeństwa afrykańskie.

Bugandyjczycy, których kraj stanowi część składową niepodległego państwa Ugandy, nawiążą do swojej dawnej tradycji i nagradzać będą za zachowanie cnoty. Każdy mężczyzna, który udowodni, że do osiągnięcia pełnoletności nie miał stosunku, otrzymać ma kilka sztuk bydła, a każda kobieta – lodówkę lub Kuchenkę.

Nic nie wiadomo o tym, w jaki sposób ma być udowodniany fakt zachowania dziewictwa. "Będziemy badać dziewczęta – powiedział minister zdrowia Robert Ssebunnya –

A jeżeli chodzi o chłopców, to sądzę, że będziemy musieli uwierzyć im na słowo".

Buganda, dawne tradycyjne królestwo, włączone w 1962 roku do Ugandy nie jest pierwszym terytorium afrykańskim walczącym w podobny sposób z dżumą XX wieku. Np. niewielkie królestwo Suazi wprowadziło niedawno swoiste moratorium na seks, którym objęte są młode kobiety.

Obserwatorzy zwracają uwagę, że w czasach, gdy młodzi Afrykańczycy zakochani są w zachodniej kulturze, a rekordy oglądalności biją przeładowane seksem amerykańskie seriale, trudno będzie zachęcić ludzi do dziewictwa za pomocą obietnicy kuchenki czy lodówki.

Eksprezydenckie talk show
Clinton chce do telewizji...

Były prezydent USA Bill Clinton spotkał się z kierownictwem stacji telewizyjnej NBC, aby omówić możliwość poprowadzenia programu typu talk show.

Rozmowy były wstępne, choć Clinton jest na poważnie zainteresowany prowadzeniem takiego programu i ma aspirację "stać się nową

Oprah Winfrey". Były amerykański prezydent chce otrzymywać za prowadzenie talk show 50 mln dolarów rocznie.

Przedstawicielom branży telewizyjnej wydaje się mało prawdopodobne, aby był prezydent w stanie prowadzić ukazujący się regularnie program telewizyjny.

Watykan o karach dla księży-pedofilów

Na razie zaostrzenia nie będzie

Watykan nie zamierza w najbliższym czasie zaostrzyć kar przewidzianych w Kodeksie Prawa Kanonicznego w stosunku do duchownych wykorzystujących seksualnie nieletnich.

Kardynał Joseph Ratzinger powiedział, że sprawa duchownych pedofilów badana jest obecnie na szczeblu komisji diecezjalnych. Zdaniem prefekta Kongregacji Nauki Wiary mającej miejsce w ubiegłym tygodniu w Watykanie spotkanie biskupów amerykańskich z papieżem, poświęcone przypadkom wykorzystywania seksualnego przez

duchownych, było okazją, aby "zapoznać się z różnymi punktami widzenia i wspólnie zrozumieć korzenie obecnej sytuacji".

Abp Julian Herranz, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Interpretacji Tekstów Prawnych przypomniał, że w odniesieniu do duchownych pedofilów stosuje się kanon 1395 par. 2 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku, który jego zdaniem jest "wystarczająco skuteczny". Kanon ten mówi, że za cudzołóstwo z użyciem przemocy lub wobec osoby nieletniej duchowny może być wykluczony ze stanu kapłańskiego.

Rosja formalnie przekazała Wietnamowi bazę Cam Ranh
Brak pieniędzy na utrzymanie

Rosja zakończyła wczoraj formalne przekazywanie Wietnamczykom bazy morskiej Cam Ranh w południowym Wietnamie, która podczas II wojny światowej była wykorzystywana przez Japończyków, a w czasie wojny w Wietnamie – przez Amerykanów.

Od roku 1979 z bazy korzystał bezpłatnie ZSRR – sojusznik Wiet-

namu. Po upadku ZSRR (1991) Moskwa znacząco ograniczyła swoją obecność militarną w bazie. Rosja oznajmiła w ubiegłym roku, że opuści bazę Cam Ranh w Wietnamie, a także stację nasłuchu elektronicznego w Lourdes na Kubie. Oba obiekty pochodzą z czasów zimnej wojny. Moskwie brak środków na dalsze ich utrzymanie.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował Aleksander Borowik

Niezbadane prawa funkcjonowania przyrody żywej i nieożywionej

Zasada pulsujących systemów

Można zakładać, że zostanie wykryta więź pomiędzy ideą, założoną w materii Wszechświata, a sposobem realizowania jej przez człowieka. Ważną rzeczą jest ustalenie, czy tworzony przez ludzi świat odpowiada ogólnej idei założonej w materii Wszechświata. Po znalezieniu odpowiedzi na te pytania zapewne zrozumiemy obecne błędy rozwoju ludzkości.

Historia powstania i rozwoju życia na Ziemi często jest przedstawiana w postaci drzewa. Ludzie też lubią rysować takie drzewa rodowe. Drzewa takie od pierwszego przodka wznoszą się na górze. Pień rozgałęzia się na konary, które mają wspólnego przodka.

Drzewa, które nigdzie nie rosną

Takie drzewa czy to rodowe, czy ilustrujące ewolucję życia na ziemi, możemy spotkać w tysiącach książek i podręczników. Są to schematy rozwoju życia czy rodu w czasie. Ale każde drzewo musi gdzieś rosnąć. Tymczasem te drzewa rodowe czy ewolucyjne są zawieszane w próżni. Czy to ma jakieś znaczenie?

Owszem, ma to znaczenie zasadnicze. Można by zapytać – dlaczego? Przecież doskonale wiadomo, że rozwój – wysokość, objętość, szybkość wzrostu zależą od środowiska, jego jakości i tego, jak ono odpowiada danej roślinie, tj. w tym przypadku gatunkowi drze-

(pocz. nr 64/14362)

wa. Przedstawienie zmian, zachodzących w rozwoju drzewa życia tylko w czasie, daje do zrozumienia, że zmiany w przestrzeni nie mają istotnego znaczenia. Zapewne takie rozumowanie powstało, w znacznej mierze, pod wpływem darwinowskiej tezy o zasadniczym znaczeniu doboru naturalnego.

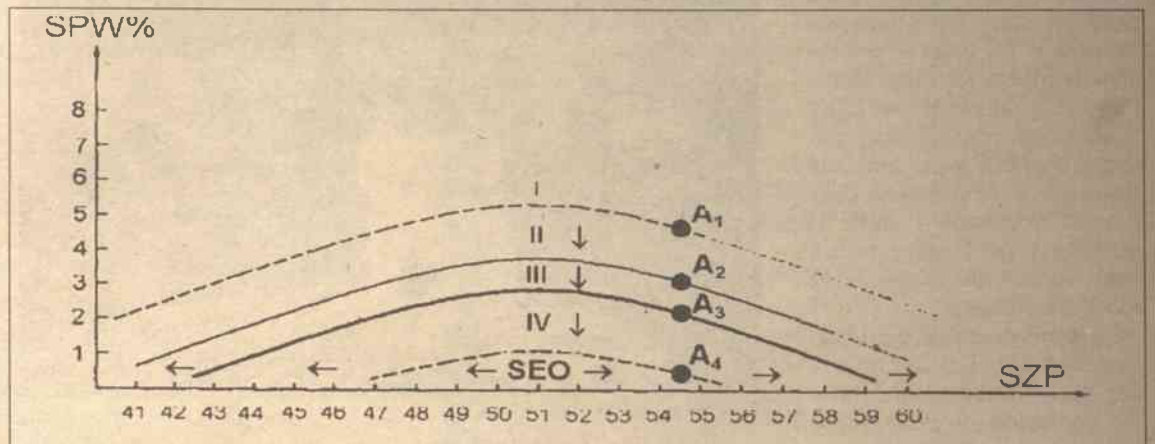
Świat w płaszczyźnie

Do tego w dużym stopniu przyczyniła się zapewne również taksonomia – nauka o identyfikacji, nazywaniu i grupowaniu organizmów. Systemy taksonomiczne, jak i mapy, wypuklają różnice.

Ale mapa pokazuje nam świat w płaszczyźnie. Patrząc na mapę, tracimy zrozumienie znaczenia zmian zachodzących w systemach organizmów żywych w przestrzeni trójwymiarowej. Prócz tego, do niedawna nie uwzględniano, a właściwie nie znano trzech zasad, które udało się ustalić w trakcie prowadzonych od lat badań nad funkcjonowaniem wybranych gatunków w zasięgu ich występowania, tj. ich arealów.

Z punktu SEO

Pierwsza zasada dowodzi, że każdy gatunek jako system zaczyna się rozwijać z punktu SEO (patrz rys.) tj. strefy ekologicznego optimum. Z tego punktu, który znajduje się w określonej szerokości i długości geograficznej, gatunek zaczyna się rozszerzać i zwiększa się ilościowo. W zasięgu występowania gatunku udział jego populacji we

wspólnotach nie jest jednakowy: im dalej od SEO, tym bardziej się zmniejsza, a szybkość wzrostu oraz wysokość także maleje, zachodzą zmiany również w długości życia. Inne wskaźniki, im dalej od SEO, często są coraz gorsze. Poza granicami swojego arealu gatunek już się nie rozmnaża. Rozprzestrzenienie się rodów ludzkich tak samo zależy od warunków geograficznych. Przyczyną ich zanikania mogą być nie tylko złe warunki ekonomiczne, konflikty polityczne, czy społeczne, ale i ekologiczne.

Wiele zależy od tego, czy człowiek większą część swojego życia spędza w miejscu urodzenia.

Ten schemat (patrz rys.) już był zamieszczony w „Kurierze Wileńskim” 21 lutego 2002 r. w moim artykule „Prawo pulsującej zmienności”. Wtedy omówiono funkcjonowanie systemów jako ciał „czterowymiarowych”. Teraz rozpatrujemy ustalone prawo przyrody z innego punktu widzenia, tj. rozwoju drzewa życia.

Druga zasada

Druga zasada tłumaczy, jak zmiany, zachodzące w systemach żywych i nieożywionych, są między sobą powiązane w czasie i przestrzeni, uwzględniając czas trwania każdego z nich, tj. czas wewnętrzny (T) w czasie zewnętrznym (t), tj. historycznym. Każdy system przyrody żywej i nieożywionej o jakimkolwiek poziomie złożoności „rodzi się” w określonym punkcie przestrzeni i czasu zewnętrznego (t). Jest to również początek odliczania jego czasu wewnętrznego (T). To dotyczy nie tylko gatunków, ekosystemów, czy ciał w kosmosie, ale i rodzin oraz całych rodów ludzkich. Ród, gatunek, czy jakikolwiek inny system zaczyna się rozszerzać (patrz wskazówki poziome). Po pewnym czasie rozpoczyna się proces odwrotny. Przestrzeń zajmowana zaczyna się zmniejszać (patrz wskazówki A1, A2, A3, A4). W końcu ród czy gatunek zanika.

Trzy wskaźniki

Ten proces ma zawsze wspólną cechę – pulsujący czas wewnętrzny, który wyznacza długość okresu trwania młodości, dojrzałości i starości w czasie historycznym (t). Ustalenie przy analizie funkcjonowania systemów czasoprzestrzennych trzech nowych wskaźników:

- 1) ich czasu wewnętrznego (t);
- 2) strefy ekologicznego optimum albo miejsca powstania systemu i
- 3) pulsacji w czasie i w przestrzeni tych systemów miało zasadnicze znaczenie przy uogólnieniu wyników badań uzyskanych w różnorodnych dziedzinach wiedzy. Te zasady – to niby rusztowania, z których pomocą można zacząć układać cegły i bloki przygotowane przez pokolenia naukowców, w tym Martina Reesa i Lynn Margulis.

Ričardas Volškis

Stały się prawdziwym perpetuum mobile naszej cywilizacji

Mikroprocesor i pecet, czyli 30 lat minęło

W listopadzie 2001 minęło 30 lat od opracowania pierwszego mikroprocesora przez firmę Intel. Bez mikroprocesora, urządzenia były nieporadne, duże i przede wszystkim bardzo drogie. Trudno było też nazwać je „osobistymi”, nawet jeśli były wyposażone w monitor i należały do osoby prywatnej.

Choć mogłoby wydawać się inaczej, w latach 70-tych komputery pozostawały tylko częścią zastosowań układów mikroprocesorowych, które służyły przede wszystkim jako mózgi wszelkich urządzeń elektronicznych. Jednak to właśnie dzięki nim potężna maszyna technologiczna wreszcie ruszyła pełną parą. Prawdziwa rewolucja na rynku komputerów miała przyjść dopiero wraz z wykorzystaniem mikroprocesorów 16-bitowych, a te już przecież opracowa-

16-bitów mocy

Choć 8-bitowe mikroprocesory rozruszały cały przemysł pozwalając na miniaturyzację zaawansowanych urządzeń elektronicznych, przyspieszenie wielu prac i znaczne zwiększenie możliwości różnych maszyn, to ciągle były na tyle słabe i niewydajne, że komputery budowane z ich wykorzystaniem, choć były „ucieszne” i fascynujące, służyły właściwie tylko do zabawy. Nie było też mowy ani

(pocz. nr 74/14372)

o masowości – sprzedaż serii komputerów liczyła się w setkach, no może tysiącach sztuk – ani o dostępności – komputer należało złożyć i oprogramować samodzielnie, co było sztuką daną tylko nielicznym.

Prawdziwą zmianę przyniosły dopiero procesory 16-bitowe, takie jak Intel 8086 czy Motorola 68000 – wydajne i pozwalające w znacznym stopniu wykorzystać możliwości komputera. Stworzone z ich wykorzystaniem maszyny stały się pierwszymi pełnokrwistymi komputerami osobistymi.

Prawdziwie „osobisty”

W roku 1979, już po wejściu do sprzedaży 16-bitowych układów 8086 Intela i 68000 Motoroli, komputerowym rynkiem detalicznym zainteresował się gigant, firma IBM. Postanowiła ona stworzyć komputer prawdziwie „osobisty”, dostępny dla każdego, wyposażony w zstandaryzowane funkcje i oprogramowanie, monitor oraz możliwość prostej wymiany danych z otoczeniem. Choć IBM produkował już własne procesory, postanowił wykorzystać do budowy „peceta” produkt firmy trzeciej. Pierwotnie zastanawiano się nad kandydaturą układów z rodziny Motorola 68000, jednak w końcu (ze względu m. in. na dość silną pozycję rynkową Motoroli) zdecydowano się na mikroprocesory Intela – firmy której jeszcze wtedy gigant IBM mógł dyktować warunki.

Wielki sukces

Jednak z niezrozumiałych przyczyn IBM nie chciał zastosować układów w pełni 16-bitowych (8086). Zamiast nich wykorzystał „kalekie” kości 8088 – wewnętrznie 16-bitowe, ale zewnętrznie już o połowę słabsze. Taki wybór przyczynił zresztą sporo rozterek zatrudnionym do pisania oprogramowania dla nowego produktu młodym programistom skądinąd znanej firmy Microsoft: „Potencjalne korzyści z przejścia na mikroprocesor 16-bitowy zostały dodatkowo pomniejszone przez IBM wskutek decyzji o wykorzystaniu kości zsynchronizowanej z resztą komputera za pomocą połączeń 8-bitowych. W konsekwencji mikroprocesor mógł myśleć o wiele szybciej niż komunikować się” – wspomina Bill Gates w książce „Droga ku przyszłości”.

Mimo tych zastrzeżeń IBM odniósł wielki sukces wprowadzając w 1981 roku do sprzedaży komputer IBM PC (Personal Computer) – komputer osobisty. I choć później do produkcji tych urządzeń wykorzystywano m. in. klony procesorów 8088 produkowane przez AMD, zamówienie tej pierwszej partii przyniosło Intelowi znaczne korzyści, stawiając go na prostej drodze do pozycji lidera rynku mikroprocesorów.

Kompatybilny wstecz

W 1982 roku IBM PC trafia do seryjnej produkcji (rok później, po drobnych modyfikacjach nazywa

Apple Lisa z procesorem Motorola 68000

Fot. archiwum

się już XT – eXTended), a Intel opracowuje następcę 8086 (jak się później okaże przelomowy układ) – procesor 80286. Był to pierwszy mikroprocesor Intela, na którym można było uruchamiać wszystkie programy napisane dla jego poprzedników, czyli kompatybilny wstecz. Zbudowany ze 134 tysięcy tranzystorów mógł pracować z szybkościami 6, 8, 10 i 12,5 MHz, dysponował wewnętrznym systemem zarządzania pamięcią i był kilkakrotnie wydajniejszy od innych 16-bitowych procesorów dostępnych ówczesnie na rynku.

W tym czasie powstają też jego pierwsi poważni konkurenci komputera osobistego IBM: Lisa firmy Apple (z graficznym interfejsem użytkownika i 16-bitowym procesorem Motorola 68000), DEC Rainbow czy Sirius I. W 1984 roku Apple ogłasza następcę Lisy – MacIntosha – komputer dysponujący dopracowanym graficznym interfejsem, prosty w obsłudze, szybki i tani. Rozpoczyna się era pecetów, a zarazem „wojna” o prymat zarówno na tym rynku jak i rynku mikroprocesorów.

Radek Pelc (WP)

Cdn.

Sprintem

• Piłkarz reprezentacji Danii i holenderskiego Feyenoordu Rotterdam Jon Dahl Tomasson przez najbliższe cztery lata będzie występował w AC Milan – poinformowały władze włoskiego klubu. Przed podpisaniem umowy 25-letni Tomasson przejdzie testy medyczne w Mediolanie. Jon Dahl Tomasson w reprezentacji Danii rozegrał 33 meczów i strzelił 13 bramek. W tym sezonie w barwach Feyenoordu zdobył w 42 spotkaniach 22 gole.

• Wynik meczu drugiej rundy rozgrywek o Puchar Stanleya w lidze NHL: Colorado Avalanche – San Jose Sharks 3:6 (stan rywalizacji 0:1).

• Wyniki meczów pierwszej rundy play off w lidze NBA: Philadelphia 76ers – Boston Celtics 83:81 (stan rywalizacji 2:2), Seattle SuperSonics – San Antonio Spurs 91:79 (2:2).

• Włoch Giuliano Figueras z grupy Panaria wygrał 63. edycję klasycznego wyścigu kolarskiego Dookoła Apenin, długości 200 km. Drugie miejsce zajął Aleksander Szafer z Kazachstanu, a trzeci był Rosjanin Faad Zakirow, który stracił sześć sekund do zwycięzcy.

• Włoch Giovanni Lombardi z grupy Acqua wygrał I. etap kolarskiego wyścigu Dookoła Romanii. Liderem został Belg Rik Verbrugghe (Lotto-Adesso), który wygrał prolog, a na mecie pierwszego etapu uplasował się na 20. miejscu.

• Niemiec Erik Zabel z grupy Telekom wygrał tradycyjny wyścig kolarski Rund um den Henninger Turm (206,5 km), rozegrany we Frankfurcie nad Menem. Jednym z bohaterów wyścigu był Polak Piotr Przydział z ekipy CCC-Polsat. Przydział był bardzo aktywny od samego początku „klasyku”. Ponad 150 km jechał w rozmaitych grupkach przed peletonem, wygrywając 7 z 10 górskich premii. Jeszcze osiem km przed metą Polak był na czele, jednak peleton prowadzony przez kolarzy Telekomu zlikwidował i tę akcję z udziałem Przydziała.

• Brytyjczyk Eddie Irvine, kierowca zespołu Formuły 1 Jaguar Racing zaprzeczył, jakoby spodziewał się narodzin potomka. Informacja o tym fakcie obiegła cały świat w sobotę, gdy podczas sesji kwalifikacyjnej do wyścigu o Grand Prix Hiszpanii na barcelońskim torze Catalunya jeden z operatorów kamer uchwycił w tłumie kibiców tabliczkę z napisem: „Irvine, jestem w ciąży”. Jeszcze przed niedzielnym wyścigiem kilku kierowców złożyło Brytyjczykowi gratulacje. „Jestem pewny, że to nie moje dziecko, bo nie spotykałem się z innymi kobietami od 14 miesięcy, odkąd poznałem moją obecną partnerkę Kathryn” – ogłosił Irvine.

• 123 kibiców, w większości brytyjskich, zostało zatrzymanych w okolicach Kolonii w zachodniej części Niemiec, po tym jak pomiędzy kibicami Bayeru Leverkusen i Manchesteru United doszło do bójki. Wracająca z rewanżowego meczu półfinałowego Ligi Mistrzów grupa około 400 kibiców MU starła się z około setką niemieckich fanów piłkarskich.

Na podstawie doniesień PAP i ELTA stronę przygotował
Andrzej Łakis

Walka o tytuł mistrza

Najlepsi w karate

Finałowy pojedynek o tytuł mistrza

Klub karate „Almida” w Ejszyskach (rej. sołecznicki) dosyć pomyślnie rozpoczął sezon. Jego członkowie startowali już w dwóch turniejach w Kownie i Jeziorosach jak też na mistrzostwach Litwy w Powniewiezu. W turnieju w Kownie uczestniczyło 12 zawodników, z których sześciu zajęło czołowe miejsca. W swych kategoriach Juszyńska, Balińska i Kozłowski byli pierwsi.

W analogicznym turnieju w Jeziorosach startowało 10 zawodników, którzy wywalczyli 12 czołowych miejsc.

W odpowiedzialnych zawodach o mistrzostwo Litwy w karate w różnych kategoriach uczestniczyło 15 klubów z Litwy i goście z Łotwy. Każdy klub wystawił swych najlepszych zawodników. Szanse preten-

dowania do medali mieli też członkowie klubu „Almida”. Siedmiu zawodników spisało się nieźle, tylko realną możliwość zdobycia jednego z czołowych miejsc upuściła S. Balińska, która dobrze wystartowała na mistrzostwach i była bliska walki o medale. Jednak była dopiero piąta. E. Kozłowski miał przewagę w pojedynku, ale zadawał zbyt mocne ciosy, więc sędzia po trzech ostrzeżeniach zdyskwalifikował go. Najwięcej radości zespołowi sprawiła A. Juszyńska, która w kategorii 10-11 lat została mistrzynią. Po wygraniu pojedynków eliminacyjnych Agata zakwalifikowała się do finału, gdzie walczyła z reprezentantką Łotwy o tytuł mistrzowski.

Piotr Ryngiewicz
Fot. autor

Agata Juszyńska, po ceremonii nagradzania, ze swoją drużyną

Uczestnicy klubu karate z Ejszyszek podczas turnieju w Kownie

Piłkarska Liga Mistrzów

Nie przestraszyli się bomby

Real Madryt stanie przed kolejną szansą wygrania najbardziej prestiżowych rozgrywek w klubowej europejskiej piłce nożnej. 15 maja w Glasgow w finale Ligi Mistrzów Real zmierzy się z Bayerem Leverkusen.

Real Madryt zremisował z FC Barceloną 1:1 (1:0) w rewanżowym meczu półfinałowym piłkarskiej Ligi Mistrzów. W pierwszym spotkaniu było 2:0 i do finału rozgrywek awansował Real.

Mecz rozpoczął się od niewielkiej przewagi Barcelony. W pierwszych sześciu minutach Javier Saviola i Luis Enrique mieli dwie dobre okazje do zdobycia bramek, ale byli nieskuteczni. W 29. minucie zawodnik gospodarzy Guti próbował z bliskiej odległości pokonać Ro-

berto Bonano, ale ten zdołał wyłapać piłkę.

W 39. minucie spotkania szczęście uśmiechnęło się do Realu, kiedy piłka po strzale piłkarza gości Fabio Rochembacka trafiła w słupek bezradnego Cesara. Do dobitki rzucił się Patrick Kluivert, ale do piłki pierwszy dopadł Cesar. Obaj zawodnicy zderzyli się. Holender szybko wstał, a bramkarz „Królewskich” długo leżał na murawie. Okazało się, że Kluivert uderzył go butem w twarz, raniąc go niegroźnie. Krwawiącą ranę opatrzyli lekarze i Cesar mógł kontynuować grę.

Cztery minuty później Raul wymanewrował trzech obrońców Barcelony i silnym strzałem w okienko bramki Bonano zdobył bramkę dla Realu.

Po przerwie Katalończycy rzucili się do ataku i bardzo szybko, bo już w 48. minucie uzyskali wyrównującego gola. Strzelcem bramki był... Ivan Helguera, który nie zdołał uchylić się przed piłką nabitą przez Saviolę i wbił piłkę do własnej siatki.

Do końca meczu to Barcelona była stroną groźniejszą, ale albo piłkarze Realu umiejętnie się bronili, albo Katalończycy fatalnie pudłowali ze znakomitych okazji. Do końca spotkania wynik nie uległ zmianie.

Jeszcze na dwie godziny przed meczem nie wiadomo było czy dojdzie on do skutku. Rozegranie spotkania stało pod znakiem zapytania po wybuchu bomby podłożonej przez baskijską organizację ETA

w pobliżu stadionu Santiago Bernabeu. UEFA na specjalnie zwołanym posiedzeniu zdecydowała jednak, że spotkanie rozpocznie się zgodnie z planem.

Real Madryt – FC Barcelona 1:1 (Raul 43 – Ivan Helguera 48 sam.).

Real: Cesar, Michel Salgado, Fernando Hierro, Ivan Helguera, Roberto Carlos, Claude Makelele, Zinedine Zidane (46 Flavio Conceicao), Luis Figo (68 Steve McManaman), Santiago Solari, Raul, Guti (87 Francisco Pavon).

Barcelona: Roberto Bonano, Carles Puyol, Frank de Boer, Abelardo, Francesco Coco (46 Marc Overmars), Xavi, Fabio Rochemback (67 Geovanni), Philip Cocu (75 Sergi), Luis Enrique, Patrick Kluivert, Javier Saviola.

Pomoc dla Beckhama

Królewska oferta

Królowa brytyjska Elżbieta II wyraziła zaniepokojenie stanem zdrowia gwiazdora futbolu Davida Beckhama i zaproponowała pomoc w terapii, przed mistrzostwami świata 2002 r.

Stan kontuzjowanej stopy kapitana reprezentacji Anglii oraz jego powrót na boisko jest tematem powszechnie dyskutowanym w Anglii od czasu złamania kości śródstopia dwa tygodnie temu.

Zapytana podczas przyjęcia na Zamku w Windsorze, czy zna dobrego fizjoterapeuta, który mógłby przyspieszyć leczenie kontuzji Beckhama, królowa zaproponowała swą wnuczkę, Zare Phillips.

– Zara właśnie zdała test z fizjoterapii. Mogłaby być bardzo pomocną osobą – powiedziała królowa, o czym poinformował dziennik „Daily Mirror”.

Królowa dodała, że Zara, córka księżniczki Anny, bardzo pomogła towarzyszywi przejeżdżek konnych księżniczki, Richardowi Johnsonowi w doprowadzeniu do sprawności złamanej nogi.

– To trochę trwało, ale teraz jest w dobrej formie – zauważyła królowa.

Beckham śpi pod namiotem tlenowym i przechodzi intensywną kurację, by przyspieszyć proces leczenia kontuzji stopy. A jego wysiłki do powrotu do zdrowia na czas przed mistrzostwami świata śledzi z uwagą cała Anglia. Królowa powiedziała, że zdaje sobie sprawę, jak ważny dla nastroju w narodzie jest udział Beckhama w mistrzostwach, zwłaszcza że jej własny jubileuszowy weekend (50-lecie panowania) wypada w środku trwania turnieju mistrzowskiego.

Najlepiej zarabiające piłkarze

Zidane przewodzi liście

Piłkarz reprezentacji Francji i Realu Madryt Zinedine Zidane jest najlepiej zarabiającym piłkarzem świata. Według wyliczeń magazynu „France Football”, Francuz zarabia rocznie 13,6 mln euro, czyli ponad 12 mln dolarów.

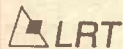
Drugi na liście „France Football” jest zawodnik reprezentacji Anglii i Manchesteru United David Beckham – 10,3 mln euro. Trzecie miejsce zajmuje Argentyńczyk Gabriel Batistuta, grający w AS Romie – 10,1 mln euro. Pozostali piłkarze w opublikowanej liście 20 najlepiej zarabiających piłkarzy mają dochody poniżej 10 mln euro.

Lista najlepiej zarabiających piłkarzy wg „France Football”: 1. Zinedine Zidane (Francja/Real Madryt) 13,6 mln euro; 2. David Beckham (Anglia/Manchester United) 10,3; 3. Gabriel Batistuta (Argentyna/AS Ro-

ma) 10,1; 4. Hidetoshi Nataka (Japonia/AC Parma) 9,45; 5. Ronaldo (Brazylia/Inter Mediolan) 9,22; 6. Christian Vieri (Włochy/Inter Mediolan) 8,91; 7. Raul (Hiszpania/Real Madryt) 8,65; 8. Alvaro Recoba (Urugwaj/Inter Mediolan); 9. Luis Figo (Portugalia/Real Madryt) 8,5; 10. Sol Campbell (Anglia/Arsenal) 8,4; 11. Alessandro Del Piero (Włochy/Juventus) 7,77; 12. Michael Owen (Anglia/Liverpool) 7,5 (6,75); 13. Rivaldo (Brazylia/FC Barcelona) 7,4; 14. Roy Keane (Irlandia/Manchester United) 6,6; 15. Francesco Totti (Włochy/AS Roma) 6,55; 16. Thierry Henry (Francja/Arsenal) 5,7; 17. Steve McManaman (Anglia/Real Madryt) 5,56; 18. Juan Sebastian Veron (Argentyna/Manchester United) 5,41; 19. Paolo Maldini (Włochy/AC Milan) 5,4; 20. Andrij Szewczenko (Ukraina/AC Milan) 5,24.

PIĄTEK 3. V

6.00 Dzień dobry
8.00 Film anim.
8.25 Film dok.
9.20 Witaj, kochanie
10.05 S. „Walc przeznaczenia”
10.30 Podróże
11.00 Salon muzyczny
11.30 Film dok.
12.00 Wywiad SMS
12.15 Twoja strefa
13.50 Targowisko bied
14.40 S. anim. dla dzieci „Góral”
15.10 Telegra „Ocal przyjaciela”
15.40 Dajmy czadu
16.30 S. „Klan”
17.00 Wiadomości (ros.)
17.15 Dla dzieci
17.38 Lekcje języka
17.45 Mecz półfinału mistrzostw LLK. Podczas przerwy – Wiadomości
19.30 Deszcz obrączek
20.25 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
20.50 Biznes
20.55 Sport
20.58 Pogoda
21.00 Program muz.
21.59 Loteria „Perlas”
22.00 Eurowizja 2002
22.05 Program muz.
23.00 Wiadomości
23.15 Dramat „Beznadziejne pragnienie rodziny”, Francja 1993

6.40 Wiadomości rowerowe
6.55 Film anim.
7.20 S. anim. „Walka smoków”
7.40 S. „Miłosny trójkąt”
8.30 S. „Dziki księżyc”
9.20 Niebezpieczna strefa
10.15 Wiadomości rowerowe
10.30 Zamek Takeszi
11.00 Film przyg. „Robin i Marian”, USA 1976
12.50 Film akcji „Potyczka w Małym Tokio”
14.35 S. anim.
14.55 S. anim. „Walka smoków”
15.20 Film anim.
15.45, 16.35, 17.35, 18.35 „Przemów mi do serca”
15.50 S. „Miłosny trójkąt”
16.40 S. „Izabella”
17.40 S. „Mężczyzna i kobieta”
18.45 Wiadomości
19.15 Telegra „Sześć zer – to milion”
20.15 Wiadomości rowerowe
20.35 Komedia „Nie ci mężczyźni”, USA 1988
22.15 Dramat erot. „Historia czerwonych bucików”, USA 1992
0.15 Horror „Powrót z piekła”, USA 1987

7.05 S. „Show Hoobsów”
7.30 Nie tylko dla kobiet
8.00 S. „Gorąca miłość”
8.50 S. „Milagros”
9.40 S. „Świat według Kiepskich”
10.05 Program publ.
10.35 Bez osłonek
11.05 S. „Sąsiedzi”
11.30 S. krym. „Gliny”
12.25 Komedia „Policjant czy chuligan”, Francja 1979
14.15 Film anim.
14.45 S. anim. „Alicja w krainie czarów”
15.10 Karuzela
16.10 S. „Show Hoobsów”
16.40 Amerykańscy gladiatorzy
17.30 S. „Gorąca miłość”
18.20 S. „Milagros”
19.10 Kto zostanie milionerem?
19.15 S. „Sąsiedzi”
19.45 Dziś
20.15 Corrida
21.35 „De facto”
22.05 Thriller „Program roku 1999. Namiastka”, USA 1993
23.45 – 6.55 DW

7.00 S. anim. „Garfield i przyjaciele”
7.25 Bez tabu
7.50 S. „W wirze namiętności”
8.40 S. „Prawo do życia”
9.25 S. „Oszołomieni miłością”
10.15 S. „Agencja modelek”
11.10 TV „Lietuvos rytas”
12.00 S. anim. „Król Hill”
12.25 Film przyg. „Tropiciel”
13.59 Loteria „Rinkis 3”
14.25 S. „Rywalki”
15.15 S. anim. „Garfield i przyjaciele”
15.45 S. „Oszołomieni miłością”
16.40 S. „Prawo do życia”
17.40 Jak się czujecie?
17.45 S. „W wirze namiętności”
18.45 Wiadomości TV3
19.05 Sport TV3
19.10 „Šapros show”
19.44 Loteria „Rinkis 3”
20.20 Akcja „Ardo”
20.25 Mecz półfinału Euroligi
22.20 Wiadomości TV3
22.35 Film krym. „Stopień wina 2”, USA 1995
0.20 Film przyg. „Dzielną trójka”, Hongkong 1992

8.00 Z Wilna
8.20 Puls
9.00 Wiadomości
9.20 Sam sobie reżyserem
10.10 Lekarz domowy
10.40 Romantyka romansów
11.00 Film fab. „Dwaj kapitanowie”
12.00 Wiadomości
12.25 Cd. filmu
13.00 Towarzystwo gwiazd
14.30 Koncert
16.40 „Geras”

17.00 Bumerang Zarzeczca
17.30 Film anim.
17.50 Dla sędziów
18.30 Z Wilna
18.50 „Norfa” prezentuje
19.00 Wiadomości
19.35 „Niedziela”
20.00 Telefon „Niedzieli”
20.35 Diagnostyka: interesujący człowiek
21.10 Film fab. „Ojcowie i dziadkowie”
22.00 Z Wilna
22.20 Cd. filmu
23.30 Muzyka

8.00 Puls Wilna
8.15 Wiadomości (pol.)
8.25 S. „Nowe życie”
9.20 Program reklamowy
9.30 Film fab. „I znów Aniskin” (2)
17.15 Film anim.
17.25 Bądźmy zdrowi
17.55 Proponujemy!
18.00 Świat nauki
18.15 Kapitał
18.30 Puls Wilna
18.45 5 minut
18.50 Program reklamowy
19.00 Odwrotna strona Wilna
19.20 Wiadomości (pol.)
19.30 Magazyn „Świat kobiety”
20.00 Proponujemy!
20.05 S. „Nowe życie”
21.00 Puls Wilna
21.15 5 minut
21.20 Odwrotna strona Wilna
21.40 Wiadomości (pol.)
21.50 Bez pracy nie ma kołaczy

22.20 Film fab. „I znów Aniskin” (3)
5.25 Film dramat „Arsen Lupin”
6.30 Film krym. „Przestępcy Berlin. Milczek”
8.00 Dramat „Dzieci o imieniu Jezus” – 2
8.55 Dramat „Królowa Margot”
11.40 Dramat psych. „Zmierzyć amerykańskiego imperium”, Kanada 1986
13.25 Dramat „Arsen Lupin”
14.25 Thriller „Idący przez ogień”, Niemcy 1998
16.00 Dramat „Dzieci o imieniu Jezus” (2)
16.55 Dramat „Królowa Margot”
19.40 Program Varsovia pod dyr. Jose Cury
22.40 Reytan, czyli ziemia historią pisaną – reportaż
23.05 Porozmawiajmy

0.05 Gala 2002 23 Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu
1.05 Hity satelity
9.50 S. „Ania z Zielonego Wzgórza”
10.15 S. „Brzydkie kaczątko”
10.40 Tangorama
11.35 Dramat „Modele” (1)

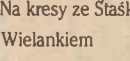
12.20 S. „Witaj, wujku doktorze”
13.10 S. „Siódme niebo”
13.55 Thriller „Życie mordercy z Hongkongu”
15.20 Tangorama
16.15 S. przyg. „Morderczynie wampirów”
17.00 S. „Ania z Zielonego Wzgórza”
17.25 S. „Witaj, wujku doktorze”
18.15 Dramat „Modele”
19.00 Tangorama
20.00 S. „Złota rączka”
20.25 Komedia „Junga”, USA 1994
21.50 Komedia „Stockinger”
22.40 Tangorama

6.45 Forum Polonijne
7.35 Polska dla Europy – Fryderyk Chopin. Koncert
8.25 „Złotopolscy” – telenowela
8.50 Reytan, czyli ziemia historią pisaną – reportaż
9.15 Polskie hymny – koncert
9.50 „Wielki statysta” – film
10.50 „Złotopolscy” – telenowela
11.15 Skarbiec – magazyn historyczno-kulturalny
11.45 Rocznicza Konstytucji 3 Maja – transmisja uroczystości

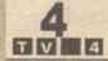
13.05 Wiadomości
13.15 Uroczystości odsłonięcia Kwadrygi
13.40 „Wielki statysta” – film
14.45 „Opowieść o Wolnej Europie” – film dok.
16.00 S. „Sposób na Alcybiadesa”
17.00 Teleexpress
17.15 Nie tylko o...
17.30 Za sławienie Polski i Polskości – koncert galowy w Brukseli
19.00 „Złotopolscy” – telenowela
19.30 Wiadomości
19.50 Pogoda
19.53 Sport
20.00 Na kresy ze Staśkiem Wielankiem
21.00 S. „Więzy krwi”
21.45 Hity satelity
22.00 Polska dla Europy – Koncert Orkiestry Sinfonia Varsovia pod dyr. Jose Cury

22.40 Reytan, czyli ziemia historią pisaną – reportaż
23.05 Porozmawiajmy
0.05 Gala 2002 23 Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu
1.05 Hity satelity

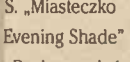

7.00 Świat na dzień dobry – magazyn
9.40 S. „Dragon Ball”
10.05 S. „Melrose Place”

10.55 S. „Gorączka w mieście”
11.45 „Najeźdźcy z bukanowego lasu” – film dok.
12.40 „Wielki skok” – komedia sensac.
14.10 S. „Wojowniczy z krainy marzeń”
14.35 S. „SOS Croco”
15.00 S. „Magiczni wojownicy”
15.25 „Kocie ślady” – western
17.15 S. „Cobra – oddział specjalny”
18.10 S. „Gorączka w mieście”
19.05 S. „Melrose Place”
20.00 „Syrenka” – film obycz.
21.45 S. „Kochane kłopoty”
22.35 „In the Spirit” – komedia
0.20 S. „Względne życie”
0.45 Big Brother Bitwa – program rozryw.
1.45 „Braxton” – film przygod.

6.00 Muzyczny VIP
6.30 Super VIP
7.00 Muzyczne listy
7.50 S. „Alicja w krainie czarów”
8.20 „Szpiendy i piraci” – film przygod.
10.00 „Prawo pustyni” – miniseriał
11.50 S. „Miasteczko Evening Shade”
12.20 S. „Jak dwie krople czekolady”
12.50 S. „Egzamin z życia”
13.15 Super VIP
13.45 Muzyczny VIP
14.20 S. „Alicja w krainie czarów”
14.45 Muzyczne listy
15.35 S. „Miasteczko Evening Shade”
16.00 „Panie na włościach” – dramat
17.30 Hot Chat – magazyn
17.45 Dziennik
17.58 Prognoza pogody
18.00 „Prawo pustyni” – miniseriał
20.00 Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie
21.00 Dziennik
21.15 Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie
22.15 S. „Cień anioła”
23.15 „Prostyutki” – dramat

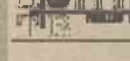

1.15 X Laski – program rozryw.
1.45 Muzyczne listy
2.35 Strzela P
6.55 „Plebania” – serial
7.50 „Hrabia Monte Christo” – film anim.
8.35 „Upragniony słoń” – film fab.
10.10 S. „Janka”
11.35 Przed Opolem
11.45 Rocznicza Konstytucji 3 Maja
13.05 Wiadomości
13.15 Uroczyste odsłonięcie Kwadrygi
13.35 „Polowanie z

chartami” – film o Aleksandrze Małachowskim
14.10 „Znachor” – dramat
16.25 Jaka to melodia? – quiz muz.
17.00 Teleexpress
17.20 S. „Plebania”
17.50 S. „Jeśli nadejdzie jutro”
18.40 Adam Małysz: Droga na szczyt
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.56 Pogoda
20.05 „Indiana Jones” – film fab.
22.05 Randka w ciemno
23.00 „Gangsterzy” – film fab.
1.00 „Kruk 2. Miasto aniołów” – horror
2.20 Noc z Muppetami

6.30 Telesklep.
7.00 Dziś na świecie.
7.30 S. „Izabella”
8.30 S. „Bandycki Petersburg”
9.30 S. „Tajemnice Petersburga”
10.30 Gorąca dziesiątka.
11.30 „O. S. P. – studio”
12.10 Majaczenia Baryego.
12.30 Film fab. „Na pana czeka obywatelka Nikanorowa”
14.00 W pierwszej osobie.
14.30 Czynniki X
15.00 Jesteś świadkiem.
16.00 Film dok. „Adolf – kara po śmierci. Tajemnice śmierci Hitlera”
17.00 S. „Izabella”
18.00 Dziś na świecie.
18.30 Karaoke.
19.00 S. „Tajemnice Petersburga”
20.00 S. „Bandycki Petersburg”
21.00 Dziś na świecie.
21.30 Film fab. „Calyum sercem oddana...”
23.00 Pasje Solowjowa.
23.30 Film fab. „Wiązanka mimoz i inne kwiaty”.

8.00 „Wielka przerwa”
9.05 „Wystrzał”
10.20 „Jesteśmy z jazzu”
11.45 „Dwa przeciągle gwiazdki we mgle”
13.00 „Zabić smoka”
15.00 „Wielka przerwa”
16.10 „Pańszczyżniana aktorka”
17.45 „Szósty”
19.05 „Mama wyszła za mąż”
20.25 „Chcę do więzienia”
22.00 „Zaloga”
8.00 Wiadomości.
8.10 Film przyg. „Do walki”
13.00 Wiadomości.
13.10 Uroczystość

wręczenia nagrody „Złoty gramofon”.
16.00 Wiadomości.
16.10 Wielkie pranie.
17.10 Żarty.
17.50 Pole cudów.
19.00 Czas.
19.30 Film fab. „Zazdrość bogów”
22.00 Film fab. „Patrol sieci”.

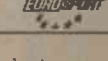

6.00 Film fab. „Wysłannik”.
7.50 Prognoza astrologa.
8.00 Film fab. „Urlop Pietrowa i Wasieczkina. Zwykły i niezwykle”
9.30 Filmy anim.
10.30 Hitparada.
11.30 Pierwsze osoby.
12.00 Film fab. „Nie byłoby szczęścia”
13.30 Z życia kobiety.
14.00 Antologia humoru.
15.00 S. „Pierwsza fala”
16.00 Film fab. „Wagon sypialny”
18.20 „Kompania Prime Time”
18.30 S. „Niezmyślone historie”
19.00 Film anim.
19.25 Prognoza astrologa.
19.30 Film fab. „Zabij mnie później”
21.40 Prognoza astrologa.
21.50 Dla kogo już północ.
0.10 S. „Pierwsza fala”
0.55 „Marzenie władzy”.

7.00 Film anim.
7.45 S. „Pod znakiem mały”
8.40 Film anim.
9.00, 12.00, 19.45 Wydarzenia.
9.15 Film fab. „Willa”
10.55 Anegdoty.
12.15 S. „Dom nadziei”
13.15 Antymonium.
13.55 Szersze koło.
15.15 Magia.
16.00 Film anim.
16.15 O Lubow Orłowej.
16.50 Wybierz życie.
17.05 Film fab. „Dziesięciuro Murzyniutek”
19.55 Mistrzostwa świata w hokeju na lodzie. Podczas przerwy – Wydarzenia.
22.05 Rosyjski wiek.
22.45 Film fab. „Kola”.

6.00 Film fab. „Uroczy książę”
8.00, 15.00 Film fab. „List do mojego mordercy”
10.00 Film fab. „Miłość”
12.00, 17.00 S. „Ziemia obiecana”
13.00 Film fab. „Doktor Quinn”
18.00, 23.00 Film fab. „Dotyk szronu”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 Film fab. „Góra”.

8.30 Żeglarstwo.
9.00 Motosport.
9.30 Dziennik olimpiady.
10.00 Golf.
11.00, 17.30, 19.00 Piłka nożna.
12.30, 14.00, 0.15 Motocykle. Wielka nagroda Hiszpanii.
16.30 Kolarstwo.
18.30 Dziennik piłki nożnej.
20.30 Sport silowy.
21.30 Fitnes.
23.00, 1.15 Nowości Eurosportu.
23.15 Jeździectwo.

3.00, 9.00, 15.00, 21.00 Wynalazcy. J. Daison.
3.25, 9.25, 15.25, 21.25 Tajemnice sterowania. Koparki.
3.55, 9.55, 15.55, 21.55 Gorączka złota. Afryka Południowa.
4.50, 10.50, 16.50, 22.50 Jak oni to zbudowali? Kopuły.
5.15, 11.15, 17.15, 23.15 Wyprawy Jelfa Corwina.
Zew natury.
6.10, 12.10, 18.10, 0.10 Polowanie na krokodyla. Ostatnie zbiorniki wodne australijskiej pustyni.
7.05, 13.05, 19.05, 1.05 Schizofrenia. Skradzione życie, skradziony rozum.
8.00, 14.00, 20.00, 2.00 Wielka grawitacja.

Firma „Joana” PKS Warszawa

LINIA REGULARNA

WILNO - WARSZAWA - 21.30
WARSZAWA - WILNO - 19.30

codziennie

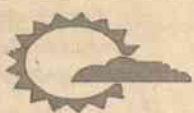
tel 48 16 34

Twój wybór - pierwszy partner podróży!

Bez istotnych zmian

Dziś na Litwie zachmurzenie z przejaśnieniami. Bez opadów. Wiatr zmienny 2-7 m/sek. Temperatura w nocy 2-7, w dzień 14-19 stopni ciepła.

W sobotę bez opadów. Temperatura w nocy 5-10, w dzień 17-22 stopnie ciepła.

Wyniki losowania z dnia 01 05 2002

04 05 06 12 14 15 23 25 32 34
37 39 41 43 44 46 50 55 58 59

02 16 19 22 25 C

6 liczb - 175105 Lt, 5 +1 liczb - 20000 Lt,
5 liczb - 500 Lt, 4+1 liczb - 100 Lt,
4 liczb - 10 Lt, 3+1 liczb - 5 Lt
2 liczb + 1 - 2 Lt

KURIER
LITO
Nr 2018

SAJDIMAS
JEGA-1
Nr 790

Firma „Lietpolauto” proponuje podróż luksusowym autokarem „Neoplan” Wilno-Warszawa-Toruń z 50-procentową zniżką.

Odjazd 5 maja o godz. 9.45 od hotelu „Gintaras”.

Informacja całodobowa.

Vilnius, tel. 65 68 16, 33 65 39.

Bądź z "Kurierem" na co dzień!

Wydanie codzienne – indeks 0044

1 mies.	6 mies.	8 mies.
20 Lt	120 Lt	160 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi – indeks 0227

1 mies.	6 mies.	8 mies.
17 Lt	102 Lt	136 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) – indeks 0172

1 mies.	6 mies.	8 mies.
5 Lt	30 Lt	40 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach "Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20), "Elephas" (Olandų 3), w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76), w szkołach

1 mies.	6 mies.	8 mies.	1 mies.	6 mies.	8 mies.
14 Lt	84 Lt	112 Lt	13 Lt	78 Lt	104 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	6 mies.	8 mies.	1 mies.	6 mies.	8 mies.
65 PLN	380 PLN	520 PLN	24 PLN	144 PLN	192 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach, nr. 12401848-07711160-2700-401112-001-0000, VŠ.l. "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	6 mies.	8 mies.	1 mies.	6 mies.	8 mies.
15 USD	90 USD	120 USD	6 USD	36 USD	48 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės Ūkio Bankas, Naujosios Vilnijos skyrius, b/k 260101441, nr. 3700969, VŠ.l. "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję: fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt

DROBNE

Sprzedam ciągnik T-150K, przyczepy 2 PTS-6, PTS-9, pługi amortyzacyjne cztero - i pięcioskibowe, kultywator 6m, kombajn „Niwa-5”, arfę, obrabiarkę „Eglutę”, rozpylacz o pojemności 400 l, sadzonki róż i rozsądę truskawek. Suderwa, ul. Ežerų 5, tel. 49 03 10.

Sprzedam sukienkę do I Komunii św. z dodatkami. Tel. 75 84 30, 8 611 38425.

Jesteście zmęczeni problemami rodzinnymi, sytuacją, chorobą? Pomoże doświadczony parapsycholog. Tel. 49 83 11.

Kupię 1-pokojowe mieszkanie w Nowej Wilejce. Tel. 46 87 36, 8 686 32557.

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie w Nowej Wilejce. Tel. 48 61 29.

Kupię 2-pokojowe mieszkanie w Nowej Wilejce. Tel. 48 61 29.

Produkujemy sosnowe drzwi płycinowe z ościeżnicą (200Lt). Vilnius, tel. 38 50 42.

Kupię stare książki, monety i banknoty (papierowe pieniądze). Tel. 32 80 93.

Sprzedam książki: prozę, poezję – wydane w okresach międzywojennym i PRL-u. Cena legz. -3 Lt. Tel. 32 80 93.

Naprawiamy pralki automatyczne i zmywarki do naczyń, lodówki, mikrofalówki, pęknięte płyty szklano-ceramiczne. Vilnius, tel. 64 31 45, 8 298 15307, 8 286 99588.

Tani wypoczynek w Druskienukach – 5 Lt od osoby za 1 dobę do 20.06.2002 r. Tel. 8 233 57235.

Sprzedam roczną cielęcę. Tel. 38 60 53, 8 687 84167.

Kobieta z doświadczeniem poszukuje pracy opiekunki do dzieci. Tel. 75 53 36.

Sprzedam 2-pokojowe mieszkanie w Podbrodziu (wszystkie liczniki, telefon). Tel. 8 217 53133, 8 217 53905, wieczorem.

Sprzedam zagrodę, sieczkarnię z silnikiem elektrycznym i wóz z ogumionymi kołami (nowy). Tel. 72 89 63.

Naprawa miękkich i kuchennych mebli. Transport bezpłatny. Tel. 76 01 31, 8 699 55169.

Kobieta poszukuje pracy w ogrodnictwie, jako pomoc domowa, przy sprzątanii itp. Tel. 61 06 20, Teresa.

B. P. Juweta zaprasza do Włoch 17-25 maja
Trasa: Częstochowa – Znojmo – Wiedeń – Florencja – Rzym – Watykan – San Maryno – Wypocznik nad morzem – Wenecja – Wilno. Cena 650 Lt (przy zapisach do 5 maja – cena 599 Lt).
Vilnius, tel. 31 40 06 w godz. 9-16; 64 57 36 po godz. 18. Tel. kom. 8 299 86125.

Bioenergoterapeuta kategorii międzynarodowej przy pomocy magii pomaga w rozwiązywaniu różnych problemów życiowych, odczytania uroków metodą mnichów tybetańskich.
Vilnius, tel. 49 69 32, 8 683 89403.

Sprzedam suknię do I Komunii św. z dodatkami. Tel. 38 42 92, 8 611 85343.

Dodatki do telefonów łączności komórkowej

500 Hurt i detal
pozycji akcesoriów Naprawa telefonów
UAB "PRELASTA & CO"
Vilnius, Naugarduko 97,
tel./faks.: 33 25 83, 26 22 10
Kaunas, Savanorių pr. 222,
tel. (8 27) 30 00 53

WJADOMOSCI

W dniach pracy

19.20
21.40

Kalendarium

* Piątek (3. V) jest 123 dniem 2002 roku. Do końca roku pozostało 242 dni.

* Znak Zodiaku – Byk.

* Imieniny: Marii, Antoni.

* Wschód Słońca – 4.36 zachód – 19.56. Długość dnia 15 godz. 20 min.

* Księżyc. Pełnia – od 27 kwietnia.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs na 3 maja 2002 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	3,8123
Dolar australijski	2,0478
1000 rubli białoruskich	2,1903
Dolar kanadyjski	2,4398
Frank szwajcarski	2,3743
Korona czeska	0,1130
Korona duńska	0,4645
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,5864
100 forintów węgierskich	1,4190
100 jenów japońskich	2,9979
Łat lotewski	6,0982
Korona norweska	0,4562
Złoty polski	0,9589
Rubel rosyjski	0,1223
Korona szwedzka	0,3724
1 mln lir tureckich	2,7746
Griwna ukraińska	0,7156
10 tys. lei rumuńskich	1,1537

DEMONTA

Rowery

Części, regulowanie i naprawa

N. Vilnia, Linksmo 15, tel. 67 24 57
godziny pracy: sklep 11/1 - 8.00 - 22.00
serwis 11/8.00 - 16.30

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO" - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMujemy TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje: UAB „Dešimt balų”, Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-27 36 11 87.

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 20032

3

Cena za 1 minutę 3 Lt

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału - od którego następuje odliczanie czasu w cenie 3,00 Lt za 1 minutę - trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
VŠ | "Vilnijos žodis"
Dyrektor spółki
Roman Baranowski
(tel. 60 84 48)
Adres: Birbynų g. 4a
2030 Vilnius
Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405
Druk UAB "KLION"

Redaktor naczelny
Zygmunt Zdanowicz
e-mail:
redaktor@kurierwilenski.lt
tel. 60 84 44 fax. 60 84 45

Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik — zastępcy redaktora naczelnego (tel. 60 84 46, 60 84 47). Zespół dziennikarzy: Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — "Pocopotek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Sabina Juchniewicz — zdrowie, Irena Litwin — praworządność, Andrzej Łakis — sport, Irena Mikulewicz — "Samo życie", Andrzej Pukszt — kultura, Julitta Tryk — gospodarka (tel. 60 84 46, 60 84 47, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. sołecznicki, tel. 8 — 250 — 52780, Zenon Samulewicz — korespondent na rej. święciański, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Krzysztof Szczepaniak — korespondent na obwód kaliningradzki, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter (tel. 60 84 48).
Wanda Zajączkowska — sekretarz redakcji, Marian Sipowicz — zastępca sekretarza redakcji (e-mail: sekret@kurierwilenski.lt). Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 60 84 48), Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 60 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 60 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Roland Juchniewicz — kolportaż — prenumerata (tel. 60 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor Irena Litwin